

NEUTRA - architektonický ateliér – Ing. arch. Peter Mizia, Farská č. 1, 949 01 Nitra;
mizia@stonline.sk, tel . 037- 6579461

BELADICE
Správa o hodnotení
Územnoplánovacej dokumentácie
(podľa prílohy č. 5 zákona č. 24/2006 Z. Z)

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE BELADICE
NÁVRH RIEŠENIA
TEXTOVÁ ČASŤ

SPRACOVATEĽ :

**NEUTRA – architektonický ateliér – Ing. arch. Peter Mizia, Farská
č. 1, 949 01 Nitra**

HLAVNÝ RIEŠITEĽ :

Ing. arch. Peter Mizia

OBSTARÁVATEĽ :

Obec Beladice

Obsah

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

- I. Základné údaje o obstarávateľovi
- II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

- I. Údaje o vstupoch
- II. Údaje o výstupoch

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

- I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia
- II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého
- III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie
- IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie
- V. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia
- VI. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení
- VII. Všeobecne záverečné zhrnutie
- VIII. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)
- IX. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie Správy o hodnotení
- X. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE:**Základné údaje o obstarávateľovi****1. Názov: Obec Beladice****Identifikačné číslo: 00307769**

Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPD a ÚPP (§ 2a stavebného zákona), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii, a miesto na konzultácie.

Oprávnený zástupca obstarávateľa:

Miroslav Lisy – starosta obce
Obecný úrad Beladice
Gaštanová 167
951 75 Beladice
t.č. starosta obce: +421 37 63 30 227
e-mail: beladice1@stonline.sk

Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD a ÚPP:

Ing. Ľudmila Števicová, číslo preukazu odbornej spôsobilosti: 336 zo dňa 06.11.2013
ludmila.stevicova@gmail.com

Spracovateľ a zodpovedný projektant ÚPN obce Beladice:

NEUTRA - Architektonický ateliér
Ing. arch. Peter Mizia
Farská 1
Nitra 949 01
t.č.: 037- 6579461, 0905277234

Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii:

1. Názov : Územný plán obce Beladice – Návrh riešenia

2. Územie: Kraj: Nitriansky
Okres: Zlaté Moravce
Obec: Beladice
Katastrálne územie: Beladice, Pustý Chotár, Veľké Chrást'any, Malé Chrást'any

3. Dotknuté obce: Tesárske Mlyňany, Choča, Sľažany, Neverice, Jelenec, Koliňany, Čeladice, Malé Chyndice, Slepčany, Vieska n/Žitavou

4. Dotknuté orgány:

- Ministerstvo životného prostredia SR, odbor geológie, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra,
- Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Zlaté Moravce, odbor starostlivosti o životné prostredie, Sládkovičova 3, 953 01 Zlaté Moravce
- Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, odbor strategických činností, Rázusova 2A, 949 01 Nitra
- Krajský pamiatkový úrad v Nitre, Nám. Jána Pavla II č. 8, 949 01 Nitra
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Nitre, Štefánikova tr. 58, 949 63 Nitra
- Štátna ochrana prírody SR, Správa CHKO Ponitrie, Samova 3, 949 01 Nitra

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány podľa §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

5. Schvaľujúci orgán: Obecné zastupiteľstvo obce Beladice

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice:

Návrh riešenia územného plánu obce Beladice rieši katastrálne územie k.ú. Beladice, do ktorého spadá k.ú. Pustý Chotár, k.ú. Veľké Chrást'any a k.ú. Malé Chrást'any. Katastrálne územia nemajú vplyv presahujúci štátne hranice a neležia v tesnom kontakte so štátnymi hranicami SR.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda - záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (poľnohospodárska, nepoľnohospodárska pôda (m²), bonita).

Pôdny fond obce v rozlohe **22 400 000 m²** je členený na poľnohospodársku (90,70 %) a nepoľnohospodársku pôdu (9,3 %). Na poľnohospodársku pôdu pripadá 90,70 % z územia obce, z toho 93,3 % tvorí orná pôda. V štruktúre poľnohospodárskych pôd zaberajú 0,7 % vinice; 3,7 % záhrady; 2,2 % trvalé trávnaté porasty a 0,1 % ovocné sady.

Na nepoľnohospodársku pôdu pripadá 9,3 %, z toho 3,1 % je lesné plochy; 10,6 % vodné plochy; 53,4 % zastavané plochy a 32,9 % ostatné plochy.

Celková výmera katastrálneho územia: 22 400 000 m². Túto plochu delíme na :

- **poľnohospodársku pôdu :20 310 000 m².**

- **nepoľnohospodársku pôdu: 2 090 000 m².**

Štruktúra poľnohospodárskej pôdy (m²):

Orná pôda	18 970 000
Vinica	137 000
Záhrady	758 000
Ovocné sady	20 400
Trvalo trávnaté porasty	443 000

Štruktúra nepoľnohospodárskej pôdy (m²):

Lesný pozemok	64 000
Vodná plocha	221 000
Zastavaná plocha	1 115 000
Ostatná plocha	689 000

Podľa prílohy č. 9 k vyhláške č. 508/2004 Z.z. (novelizovaná vyhláškou č. 59/2013) sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti do BPEJ zaradené do 9 skupín kvality pôdy. Najkvalitnejšie patria do 1. Skupiny a najmenej kvalitné do 9. Skupiny. Ochrana poľnohospodárskej pôdy pri nepoľnohospodárskom využití je zabezpečená ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek.

V riešenom území sú to nasledovné chránené poľnohospodárske pôdy podľa BPEJ:

1. kvalitná skupina - na území sa nenachádza

2. kvalitná skupina 0139002

3. kvalitná skupina 0111002, 0126002, 0144002, 0144202

4. kvalitná skupina 0145002, 0145202, 0150002, 0150012

Ostatné identifikované BPEJ v k.ú. sú zaradené nasledovne:

5. kvalitná skupina 0112003, 0138202, 0150202, 0150302, 0152202, 0152212, 0152302

6. kvalitná skupina 0113004, 0147202, 0147402, 0151203, 0152402, 0151403

7. kvalitná skupina - na území sa nenachádza

8. kvalitná skupina - na území sa nenachádza

9. kvalitná skupina - na území sa nenachádza

(*vid'. výkres č.2, č.3*)

2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie.

Zásobovanie vodou

V roku 2003 bol v obci Beladice vybudovaný verejný vodovod v dĺžke 19,25 km. Prostredníctvom neho sú zásobované domácnosti, ako aj podnikatelia dostatočným množstvom kvalitnej pitnej vody. Na verejný vodovod je napojených 74 % domácností a voda do siete je dodávaná diaľkovým vodovodom z Gabčíkova. Prírodné vodovodné potrubie Choča - Beladice má parameter PVC DN 200. (vid'. výkres č.2, č.10a, č.10b)

Prevádzkovateľom verejného vodovodu je spoločnosť Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a. S.

- počet obyvateľov v r. 2016.....1603
 - špecifická potreba pre byty
S lokálnym ohrevom vody a vaňovým kúpeľom.....135,0 l/os.deň
 - špecifická potreba vody pre vybavenosť.....25,0 l/os.deň
- Vlastná potrubná vodovodná sústava v obci je vo všetkých uliciach.

Kanalizácia

Stoková sieť v obci Beladice odvádza splaškové vody z obce do vybudovanej ČOV. Kanalizácia sa nachádza v intraviláne obce Beladice, potom v častiach Pustý Chotár, Veľké Chrašťany a Malé Chrašťany. Zo severnej strany katastra vchádza do katastrálneho územia výtlačné potrubie Jelenec - Neverice - Beladice PVC DN 160. (vid'. výkres č.2, č.4)

Kanalizačné potrubie je uložené v miestnych komunikáciách, v štátnej ceste, v zelenom páse a v zelení. Potrubie križuje štátnu cestu 5x uložením potrubia do oceľovej chráničky DN 500 a 4x križuje tok Drevenica s obetónovaním potrubia.

Kanalizačné potrubie v obci bolo vybudované z rúr PVC DN 400, DN 300, DN 200, DN 110. Na kanalizačnom potrubí boli vybudované prefabrikované typové kanalizačné šachty.

V rámci stokovej siete boli vybudované dve čerpacie stanice:

- Čerpacia stanica ČS1 bola vybudovaná na zberači AE a výtlakom V1 odvádza splaškové vody do kanalizačnej šachty na zberači AC. Priemerný denný prietok prečerpávaných odpadových vôd $Q_{sd} = 0,875$ l/s.

- Čerpacia stanica ČS2 bola vybudovaná na stoke A-1 a výtlakom V2 odvádza splaškové vody do kanalizačného zberača A - PVC DN 400 (300).

(vid'. výkres č.10a, č.10b)

Obec má dobudovanú celoobecnú jednotnú kanalizačnú sieť vrátane ČOV Prevádzkovateľom kanalizácie je spoločnosť Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.

Ochranné pásma vodárenských zdrojov

V k.ú obce Beladice sa nenachádzajú žiadne ochranné pásma vodárenských zdrojov.

Zavlažovanie

Zavlažované územia predstavujú vlastne územia poľnohospodárskej pôdy, na ktorých sú vybudované zavlažovacie systémy (závlahy). Ide najmä o oblasti s nižšou intenzitou zrážok, na pôdach málo zadržujúcich vodu, umožňujú reguláciu využívania vody v poľnohospodárskej krajine za účelom zvyšovania produkcie v poľnohospodárstve. V závislosti od prírodných podmienok- zdrojov vody v krajine (podzemných i povrchových) zvýšený tlak na využívanie vody

môže mať aj negatívne dôsledky ako napr. Vodnú eróziu, salinizáciu alebo kontamináciu podzemných vôd splavenými minerálmi hnojivami či pesticídami. Na druhej strane dosahovanie lepších výsledkov v poľnohospodárstve vytvára tlak na využívanie prírodných zdrojov, najmä vody. Pri dostatočných zásobách vody a jeho vysokom potenciáli využiteľnosti sa samotný tlak na využívanie vody môže pohybovať v intenciách trvalej udržateľnosti. (vid'. výkres č.2)

Odvodňovanie

Podľa vyjadrenia Hydromeriolárií, š.p. Bratislava v riešenom území sú evidované hydromelioračné zariadenia :

V k. Ú. Pustý Chotár:

- kanál od Choče (evid. Č. 5206 076 003), ktorý bol vybudovaný v r. 1964 o celkovej dĺžke 0,620 km v rámci stavby „OP a ÚT Čakyň - Choča - Neverice“
- kanál krytý II. (evid. Č. 5206 146 002), ktorý bol vybudovaný v r. 1983 o celkovej dĺžke 0,238 km v rámci stavby „OP Nová Ves nad Žitavou“

V k. Ú. Veľké Chrašťany:

- podzemné rozvody závlahovej vody - vetvy „A4“ a „B1“ vodnej stavby „ZP z VN Slepčany“ (evid. Č. 5206 167), ktorá bola daná do užívania v r. 1986 s celkovou výmerou 1 100 ha

V k. Ú. Beladice:

- podzemné rozvody závlahovej vody - vetvy „A4“, „B1“, „B11“ a „B 12“ vodnej stavby „ZP z VN Slepčany“ (evid. Č. 5206 167), ktorá bola daná do užívania vr. 1986 s celkovou výmerou 1 100 ha

V k. Ú. Pustý Chotár, Beladice, Veľké Chrašťany a Malé Chrašťany je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom.

Závlahová stavba pozostáva zo záujmového územia závlahy a podzemného závlahového potrubia. Na povrch sú vyvedené hydranty, vzdušníky, kalníky, chránené betónovými skružami závlahovú stavbu - záujmové územie závlahy a podzemné závlahové potrubie s nadzemnými objektmi je potrebné rešpektovať a to i ochranného pásma 5 m od brehovej čiary u otvoreného kanála a 5 m od osi krytého kanála. Prípadné vypúšťanie akýchkoľvek odpadových vôd do kanálov je nutné konzultovať s Odborom správy a prevádzky IHMZ - Hydromeliorácie š.p. (vid'. výkres č.2)

3. Suroviny - druh a spôsob získavania

Ochranu a využitie nerastného bohatstva upravuje najmä zákon č. 285/2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 44/1988 Zz. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení ďalších zákonov, zákon NR SR č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) a iné právne predpisy.

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra sa v k.ú. Obce nachádza výhradné ložisko „Beladice (33) – lignit“ s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ). Vzhľadom na súčasné a predpokladané využívanie ložiska by sa územie v blízkosti chráneného ložiskového územia nemalo využívať na obytné, prípadne rekreačné účely. (vid'. výkres č.2, č.4)

- v k.ú. Obce Beladice sa nenachádzajú staré banské diela v zmysle § 35 ods.1, zákona č. 44/1988,
- v k.ú. Obce Beladice nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast.

Ďalšie Chránené ložiskové územia v najbližšom okolí obce v tab. 1.

Najbližšie dobývacie priestory sa nachádzajú v obci Žirany a Pohranice.

Tab. 1: Chránené ložiskové územia v okrese Nitra v roku 2015

Názov CHLÚ	Nerast	Organizácia
Žirany	Vápenec	Calmit, spol. S r.o., Gaštanová 15, 811 04 Bratislava
Jelenec	Kremenec	bez organizácie
Pohranice	Vápenec	V.D.S. a.s., Martinengova 18, 811 02 Bratislava
Zlaté Moravce II	Tehliarska hlina (il)	Wienerberger slovenské tehelne, spol. S r.o., Tehelná 5, 953 01 Zlaté Moravce

Zdroj: <http://www.hbu.sk/sk/Chranene-loziskove-uzemia/Bratislava.alej>

4. Energetické zdroje - druh spotreba

Elektrifikácia

Obec Beladice je zásobovaná elektrickou energiou z prípojky vzdušného vedenia 22 kV, ktorá je napojená na 22kV vzdušné vedenie č. 246. Vedenie je spojovacím vedením medzi 110/22 kV transformovňami Nitra – Zlaté Moravce. Prípojky VN sú osadená drôtni AlFe 3x 50, uložené na podperných bodoch. Z vedení sú riešené 22kV prípojky vzdušné ku stožiarovým trafostaniciam. **Energetický kód obce je 003.**

Sekundárny rozvod v obci je riešený ako vzdušný na betónových stožiaroch. Súčasný napäťový pomery na sekundárnej strane aj na koncoch odbočiek sú dobré.

Vzhľadom na predpokladanú výstavbu jednotlivých celkov a ulíc v trase vzdušného 22kV vedenia sa urobí zakabelizovanie napojenia existujúcich, rekonštruovaných (zo stožiarových na kioskové) a nových TS v rámci obce. Vzhľadom na rozmiestnenie uzlov odberu a zaťaženia sekundárnej siete je potrebné urobiť nasledujúce opatrenia.

Prehľad pôvodných /rekonštr./ trafostaníc v k.ú. Beladice: pôvodný Pi. navrhovaný Pi.

- TS 003-001 - stožiarová	400 kVA	
- TS 003-002 - stožiarová	250 kVA	
- TS 003-003 - stožiarová	400 kVA	
- TS 003-004 - stožiarová /návrh kiosk/ (ÚPC "I")	250 kVA	250 kVA
- TS 003-005 - stožiarová	250 kVA	
- TS 003-007 - stožiarová	100 kVA	
- TS 003-008 - stožiarová	25 kVA	
- TS 003-009 - stožiarová /návrh kiosk/	250 kVA	250 kVA
- TS 003-012 - kiosková	1000 kVA	
- TS 003-013 - kiosková	1000 kVA	
- TS 003-014 - kiosková	400 kVA	

Novonavrhované trafostanice v k.ú. Beladice : navrhovaný Pi.

-TS-nová-003-015 - kiosková (ÚPC „W2“)	1000 kVA
-TS-nová-003-016 - kiosková (ÚPC "G1")	160 kVA
-TS-nová-003-017 - kiosková (ÚPC "A")	250 kVA
-TS-nová-003-018 - kiosková (ÚPC "S")	100 kVA

Navrhované a rekonštruované TS bude treba riešiť ako typové – kioskové stanice s napojením na navrhované káblové vedenie 22kV.

V urbanistickom návrhu sa uvažuje s rozšírením bytových jednotiek, občianskou vybavenosťou a s podnikateľskými objektmi vrátane priemysel výroba, podnikanie. Obec je rozdelená na

územno priestorové celky (UPC), v ktorých je navrhnutá vybavenosť vrátane nárastu potreby na energetickú záťaž, v celkovej hodnote **cca 5835 kVA**, ktoré bude riešené vybudovaním nových TS a rekonštrukciou existujúcich TS. (vid'. výkres č.2, č.9a, č.9b)

Ochranné pásmo el. vedení a transformátora treba dodržať v zmysle zákona o energetike č.656/2004. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti elektroenergetického zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča .

Táto vzdialenosť je :

- 10 m pri napätí 22 kV (v súvislých lesných priesekoch 7 m) a u stožiarovej TS.

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky;
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m;
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti do 2m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou;
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky;
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku;
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy;
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti presahujúcej 5m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia;
- vlastník nehnuteľnosti je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a prístup k vedeniu a na ten účel umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného vedenia udržiavať priestor pod vedením a voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia. Táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej od krajného vodiča nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu;
- stavby, konštrukcie, skládky, výsadbu trvalých porastov, práce a činnosti vykonané v ochrannom pásme je povinný odstrániť na vlastné náklady ten, kto ich bez súhlasu vykonal alebo dal vykonať.

Návrh vytvára územno-technické predpoklady pre zavedenie silových elektroenergetických sietí do všetkých rozvojových lokalít a radí ich medzi verejnoprospešné stavby.

ÚPN obce rešpektuje všetky elektroenergetické siete a zariadenia a ich ochranné pásma.

Spoje, zariadenia spojov

Slovak Telekom, a.s., v záujmovom území spravuje a prevádzkuje optické a metalické podzemné a nadzemné telekomunikačné vedenia, technologické zariadenia a BTS základňovú stanicu ako súčasť verejnej elektronickej komunikačnej siete (ďalej len VEKS).

Jestvujúce telekomunikačné vedenia a zariadenia sa v riešenom území je nutné v plnom rozsahu rešpektovať.

Telekomunikačné vedenia a zariadenia sú chránené ochranným pásmom v zmysle § 68 zákona č. 351/2011 Z. Z. O elektronických komunikáciách. Pri umiestňovaní zástavby, technickej

infraštruktúry alebo iných činnosti v blízkosti telekomunikačných vedení a zariadení požadujeme rešpektovať ich ochranné pásma, dodržať ustanovenia § 65 zákona č. 351/2011 Z. Z. O elektronických komunikáciách o ochrane proti rušeniu a dodržať príslušné technické normy.

Kolízie s telekomunikačnými vedeniami a zariadeniami požadujeme riešiť prekládkou dotknutých telekomunikačných vedení a zariadení na náklady investora, podľa požiadaviek Slováck Telekomu, a.s., na základe vypracovanej projektovej dokumentácie prekládky alebo ochrany TZ. Zakazuje sa zriaďovanie skládok materiálu a zriaďovanie stavebných dvorov počas výstavby na existujúcich podzemných telekomunikačných vedeniach a zariadeniach.

V rámci plánovaného rozvoja dotknutého územia je potrebné do územnoplánovacej dokumentácie navrhnuť a zapracovať napojenia jednotlivých riešených lokalít na verejnú elektronickú komunikačnú sieť /VEKS/. Samotné body napojenia na VEKS, určíme na základe písomnej žiadosti.

Rozvodná sieť miestnych telekomunikačných sietí je vedená zemnými káblami prevažne popri komunikáciách. Vo väčšej časti obce sú vzdušné telekomunikačné rozvody, cez ktoré sa prostredníctvom účastníckych rozvádzačov napájajú jednotliví účastníci.

V zmysle zákona č.610/2003 podľa § 67 o elektronických komunikáciách sú vedenia verejnej telekomunikačnej siete (VTS) chránené ochranným pásmom.

Ochranné pásmo VTS je široké 1 m od osi jeho trasy. Hĺbka a výška OP je 2 m od úrovne zeme pri podzemných vedeniach a v okruhu 2 m pri nadzemných vedeniach.

V ochrannom pásme nemožno:

- umiestňovať stavby, zariadenia a porasty, ani vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť telekomunikačné zariadenie;
- vykonávať prevádzkové činnosti spojené s používaním strojov a zariadení, ktoré rušia prevádzku telekomunikačných zariadení, alebo poskytovanie verejných telekomunikačných služieb.

Obecný rozhlas

Ústredňa obecného rozhlasu je umiestnená v budove obecného úradu.

Rozvody sú vedené na betónových stĺpoch sekundárnych elektrických rozvodov na oceľových konzolách, s keramickými izolantmi v ochrannom pásme od elektrických vodičov. V rámci výstavby a obnovy technickej infraštruktúry je naplánovaná rekonštrukcia obecného rozhlasu.

Záver

- návrh riešenia rešpektuje všetky telekomunikačné siete a zariadenia a ich ochranné pásma;
- návrh riešenia vytvára územno-technické predpoklady pre napojenie telekomunikačných sietí do všetkých rozvojových lokalít a všetky telekomunikačné zariadenia radí medzi verejnoprospešné stavby.

V ochrannom pásme nemožno:

- umiestňovať stavby, zariadenia a porasty, ani vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť telekomunikačné zariadenie,
- vykonávať prevádzkové činnosti spojené s používaním strojov a zariadení, ktoré rušia prevádzku telekomunikačných zariadení, alebo poskytovanie verejných telekomunikačných služieb.

Telefónna sieť vyhovuje súčasným požiadavkám. Územie obce je pokryté aj signálom sietí mobilných operátorov. Obec má dobré GSM pokrytie od mobilných operátorov: Orange a.s., T-Mobile a.s. a O2 Slovakia s.r.o.. Miestna telekomunikačná sieť je napojená na digitálnu ústredňu, čo umožňuje využívať internetové spojenie obyvateľmi obce. V obci je dostupný 4G internet.

Plynofikácia

V roku 1997 bola celá obec plynofikovaná. Plynovodná sieť má dĺžku 18,9 km. Plynofikácia mala pozitívny vplyv na zlepšenie životného prostredia v obci. Došlo k zníženiu tvorby tuhého komunálneho odpadu a potreby jeho následnej likvidácie. Ďalším priaznivým dopadom bolo podstatné zvýšenie kvality ovzdušia, pretože pri vykurovaní zemným plynom nevznikajú škodlivé látky, ktoré vznikajú pri spaľovaní iných menej hodnotných fosílnych palív. Najväčší odber plynu je spôsobený spotrebou v domácnostiach. Na plyn je v obci napojených približne 79 % domácností. Zvyšok odberateľov, tohto kvalitného energetického média, tvorí aj podnikateľský sektor.

Dôvody na vypracovanie generelu

Generel (G) plynárenských zariadení (PZ) bol vypracovaný pre Návrh Územno-plánovacej dokumentácie (ÚPD-N) obce Beladice. ÚPD-N rieši katastrálne územia obce Beladice a to Pustý Chotár, Beladice, Veľké Chrásťany a Malé Chrásťany..

Podklady použité na vypracovanie generelu

Na vypracovanie G PZ boli použité tieto podklady:

- údaje poskytnuté od SPP – distribúcia a.s., od OcÚ Beladice a od spracovateľa ÚPD-N,
- mapové podklady dotknutých lokalít,
- Zákon č. 251/2012 Z.z. o energetike a
- Technické pravidlo plyn TPP 702 07 Miestne plynovody a prípojky. Zásady pre navrhovanie distribučných sietí s prevádzkovým tlakom do 400 kPa.

Odberatelia zemného plynu

Zemný plyn (ZP) sa v obci v najväčšej miere používa na účely vykurovania, prípravu teplej vody, varenie a na rôzne technologické účely.

Každý odberateľ ZP je vybavený obchodným meradlom na meranie odobratého množstva ZP. Obchodné meradlo je vlastníctvom distribútora (dopravcu) ZP.

Kategorizácia odberateľov zemného plynu

V obci sa môžu, v zmysle kategorizácie odberateľov ZP prevádzkovateľa plynovodnej distribučnej siete (DS) nachádzať štyri základné kategórie odberateľov ZP. Prvou kategóriou odberateľov (ročný odber ZP do 6,5 tis.m3) je kategória domácnosti (D). Druhou kategóriou odberateľov (ročný odber do 60 tis.m3) je kategória maloodberatelia (M). Treťou kategóriou odberateľov (ročný odber od 60 tis.m3 do 400 tis.m3) je kategória strednoodberateľov (S). Štvrtou kategóriou odberateľov (ročný odber nad 400 tis.m3) je kategória veľkoodberateľov (V). Stav odberateľov ZP nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce, podľa jednotlivých kategórií k 04/2016, je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

stav odberateľov ZP k 04/2016:

<i>kategória odberateľa</i>	<i>počet</i>
domácnosť (D)	529
maloodberateľ (M)	30
strednoodberateľ (S)	2
veľkoodberateľ (V)	0

Plynárenské zariadenia v obci

Obec je celoplošne plynofikovaná. Dominantným energonosičom na výrobu tepelnej energie v predmetnej obci je ZP. Zo zdroja ZP k jeho odberateľom je ZP dodávaný VTL a STL plynovodnou DS tvorenou systémom diaľkových a miestnych PZ. Plynovodnú DS v katastrálnych územiach obce v súčasnosti prevádzkuje najmä fa SPP – distribúcia, a.s.. (vid' výkres č.2, č.9a, č.9b)

Opis plynárenských zariadení

Primárnym zdrojom ZP obce je VTL prípojka PN63 DN50 Beladice z VTL plynovodu PN63 DN700 Ruská – Mokry Háj a VTL regulačná stanica (RS) RS 1200 Beladice.

Sekundárnym zdrojom ZP v obci je STL2 plynovodná DS. Táto tzv. miestna sieť (MS) pozostáva z dvoch údržbových oblastí (ÚO) s názvami ÚO Beladice a ÚO Choča. MS je tvorená úsekmi STL plynovodov a plynovodnými prípojkami z ocele a z PE. MS zabezpečuje v obciach menovaných ÚO plošnú distribúciu a dodávku ZP.

Do odberných plynových zariadení (OPZ) jednotlivých odberateľov v obci je ZP dodávaný STL plynovodnými prípojkami (PP). Doreguláciu ZP z STL/STL resp. STL/NTL a meranie odberu ZP zabezpečujú plynové regulačné a meracie zariadenia (RaMZ). Prevádzku OPZ zabezpečujú odberatelia ZP na vlastné náklady.

V južnom cípe územia obce v katastri Malé Chrástany sa nachádza aj VTL plynovod PN63 DN500 Zlaté Moravce - Šaľa.

Územím obce je trasovaný STL2 prepojujaci plynovod D90 Beladice – Choča.

Prehľad a parametre plynárenských zariadení

Prehľad a parametre PZ nachádzajúcich sa v katastrálnych územiach obce podľa jednotlivých zariadení sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách:

distribučné diaľkové VTL plynovody a prípojky:

<i>Názov</i>	<i>prevádzkový pretlak</i>	<i>dimenzia</i>
plynovod Ruská – Mokry Háj	do 6,3 MPa	DN700
plynovod Zlaté Moravce – Šaľa		DN500
prípojka Obaľovačka		DN100
prípojka Beladice		DN50

distribučné STL prepojujacie plynovody:

<i>Názov</i>	<i>prevádzkový pretlak</i>	<i>dimenzia</i>	<i>materiál</i>
plynovod Beladice – Choča	do 300 kPa	D90	PE

distribučná STL miestna plynovodná sieť Beladice:

zariadenie	prevádzkový pretlak	materiál
plynovody	do 300 kPa	PE / oceľ
prípojky		

Riešenie plynofikácie

Navrhované riešenie spočíva v rozšírení jestvujúcich STL PZ o nové STL PZ v súlade s návrhom ÚPD-N.

Navrhované STL plynovodné úseky v intraviláne obce budú ZP zásobované z jestvujúcej STL plynovodnej DS Beladice. Prevádzkované budú na taký STL pretlak ZP, na aký je v súčasnosti prevádzkovaná jestvujúca plynovodná DS obce.

Rozvojové lokality obce budú riešené predĺžením jestvujúcich alebo výstavbou nových plynovodných úsekov.

PZ musia byť navrhnuté tak, aby sa docielilo:

- zachovanie bezpečnostných pásiem na zamedzenie resp. zmiernenie účinkov havárií PZ,
- minimálne križovanie ciest,
- plošné pokrytie zastavaného územia,
- minimálny vecný rozsah PZ a nákladov na ich zriadenie,
- dostatočná prepravná kapacita očakávaných množstiev ZP k miestam jeho budúcej spotreby,
- minimálne zaťaženie súkromných pozemkov vecným bremenom zo situovania PZ.

Na výstavbu STL plynovodov DS treba použiť rúry z HDPE MRS10 do D75 SDR11 a od D90 SDR17,6.

Na doreguláciu pretlaku plynu STL/NTL treba použiť STL regulátory so vstupným pretlakom o rozsahu do 400 kPa. Zariadenia na doreguláciu tlaku a meranie spotreby ZP budú umiestnené v zmysle platných STN a interných predpisov SPP – distribúcia a.s..

Predmetná obec sa nachádza v oblasti s najnižšou vonkajšou teplotou - 11 °C. Z tohto dôvodu pre kategóriu domácnosti (D) – individuálna bytová výstavba (D_{IBV}) treba na výpočet max. hodinového odberu ZP (Q_{mh}) uvažovať s hodnotou 1,4 m³/h. Miera plynofikácie nových potenciálnych odberateľov kategórie D sa predpokladá 80%.

Hydraulické parametre navrhovaných úsekov plynovodnej DS (dimenzia, rýchlosť a požadovaný pretlak) budú stanovené / posúdené odbornými pracovníkmi dodávateľa ZP, t.j. v súčasnosti SPP – distribúcia a.s., a to v procese územného konania resp. stavebného povolenia pri návrhoch vyšších stupňov projektovej dokumentácie.

Na hydraulický výpočet treba použiť nasledujúce parametre:

- drsnosť PE potrubia 0,05 mm,
- hustota ZP 0,74 kg/m³,
- teplota ZP 15 °C.

Odbery v uzlových bodoch siete sú dané výskytom jednotlivých kategórií odberov na príslušných úsekoch siete. Max. hodinové odbory treba stanoviť podľa vyššie uvedených špecifických odberov tejto kapitoly.

Vstupné pretlaky do týchto úsekov budú zrejmé z výpočtovej schémy pri spracovaní hydraulického návrhu. Uzlové body navrhovaných úsekov budú špecifikované pretlakmi a odbermi. Treba stanoviť podmienku, aby tlak v jednotlivých uzlových bodoch nepoklesol pod 1,5 násobok pretlaku 20 kPa, t.j., že pretlak v uzlových bodoch siete nesmie poklesnúť pod 30 kPa.

Rozsah navrhovaných PZ**miestne STL plynovody:**

	dimenzia v mm	dĺžka v bm	materiál
Návrh	D50	4.025	HDPE MRS10 SDR11
Výhľad		995	
Spolu		5.020	

Dĺžky úsekov plynovodnej DS boli zaokrúhľované na celých 5 metrov.

Nárast odberu ZP na bývanie v navrhovaných územiach**ZP na bývanie:**

	počet BJ HBV	počet BJ IBV	spolu m ³ /h
Návrh	6	311	440,2
Výhľad	-	97	135,8
Spolu	6	408	576,0

Ochranné a bezpečnostné pásma

Ochranné pásma jestvujúcich i navrhovaných PZ:

- VTL plynovody PN63 DN700 12 m od osi
- VTL plynovody PN63 DN500 8 m od osi
- VTL prípojky PN63 DN100 a DN50 4 m od osi
- STL plynovody a prípojky v extraviláne 4 m od osi
- VTL a STL regulačné stanice 8 m od pôdorysu
- STL plynovody a prípojky v intraviláne 1 m od osi

Bezpečnostné pásma jestvujúcich i navrhovaných PZ:

- VTL plynovody PN63 DN700 200 m od osi
- VTL plynovody PN63 DN500 150 m od osi
- VTL prípojky PN63 DN100 a DN50 50 m od osi
- VTL a STL regulačné stanice 50 m od pôdorysu
- STL plynovody v extraviláne 10 m od osi
- STL plynovody v intraviláne (2+0,5xD) m od osi

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 251/2012 Z.z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov. (viď. výkres č.9a, č.9b)

Ochranné pásma jestvujúcich i navrhovaných PZ:

V návrhu plánovanej zástavby je nutné rešpektovať príslušné STN a ochranné a bezpečnostné pásma jestvujúcich plynovodov, predovšetkým VTL plynovodov tak ako ich ustanovujú §79 a §80 zákona NR SR č.251/2012 Z. Z.. V návrhu trás nových plynovodných sietí je nutné rešpektovať platné záväzné STN a súvisiace zákony a vyhlášky.

Ochranné pásma plynovodných sietí (od osi na každú stranu plynovodu), z dôvodu mierky výkresovej časti sa všetky ochranné pásma neznačia:

- A) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- B) 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm,
- C) 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm,
- D) 50 m pre plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm,
- E) 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 mpa,
- F) 8 m pre technologické objekty - RS plynu,
- G) 150 m pre sondy,
- H) 50 m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete neuvedené v písmenách a) až g).

Bezpečnostným pásmom na účely tohto zákona sa rozumie priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je

- A) 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 mpa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
- B) 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 mpa do 4 mpa a s menovitou svetlosťou do 350 mm, c) 50 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 mpa do 4 mpa a s menovitou svetlosťou nad 350 mm, d) 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 mpa s menovitou svetlosťou do 150 mm,
- E) 100 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 mpa s menovitou svetlosťou do 300 mm,
- F) 150 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 mpa s menovitou svetlosťou do 500 mm,
- G) 200 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 mpa s menovitou svetlosťou nad 500 mm,
- H) 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch,
- I) 250 m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete neuvedené v písmenách a) až h).

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 251/2012 Z.z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov.

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Z hľadiska širších dopravných pomerov najvýznamnejšou dopravnou tepnou je rýchlostná cesta R1 Nitra - Žarnovica, ktorá pretína južnú polovicu katastra. Vlastná obec leží na ceste I. triedy I/65 Nitra - Beladice, ktorá zároveň tvorí spojnicu s krajským mestom. Cesta I/65 prechádza severovýchodnou časťou katastra.

Rýchlostná cesta R1 je novostavba a cesta I/65 bude plniť doterajšiu funkciu cesty I. triedy a zároveň bude súbežnou cestou k R1 (kategória rýchlostnej R1 je R24,5/100). (vid'. výkres č.2)

Cestná doprava

Uvedená rýchlostná cesta R1 je v správe Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s., cesta I. triedy I/65 je v správe Slovenskej správy ciest a cesty III. triedy III/1669 Beladice - križovatka s R1 (bývalá III/065003) a cesta III. triedy III/1673 Beladice - Nová Ves nad Žitavou (bývalá III/511008) sú v správe odboru dopravy Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Cesta III. triedy slúži aj ako prístupová komunikácia k niektorým poľnohospodárskym pozemkom / nachádza sa tu niekoľko vjazdov s príslušnými účelovými komunikáciami na poľnohospodárske pozemky, ktoré úzko súvisia s poľnohospodárskou výrobou /. (vid'. výkres č.2)

Miestne komunikácie

Medzi miestne komunikácie zaraďujeme cesty IV. triedy. Obec spravuje miestne komunikácie a chodníky v dĺžke 28,6 km. Verejné priestranstvá a komunikácie sú vybavené verejným osvetlením s modernými svietidlami.

Povrch vozoviek uvedených komunikácií je: stredný živičný a ľahký živičný. Technický stav väčšiny miestnych komunikácií je dobrý. V slepých miestnych komunikáciách chýbajú otočky. Sieť peších ťahov (chodníkov) a rigolov nie je v obci dostatočne dobudovaná. Miestne komunikácie sú v šírkach od 3,0m do 5,0m. Dopravná premávka je na všetkých komunikáciách napriek nie vždy vhodným šírkovým usporiadaniam obojsmerná. Po trasách miestnych komunikáciách sú prevádzkované autobusové linky. Vzhľadom na dopravný význam, spoločenskú funkciu a polohu v obci prisudzujeme miestnym komunikáciám funkčnú triedu C3.

Prioritou v návrhovom riešení je dobudovanie pešieho ťahu (chodníka) popri ceste III. triedy III/1673 Beladice - Nová Ves nad Žitavou (bývalá III/511008), začínajúceho v Beladiciach (pri kruhovom objazde) s koncovým úsekom v Malých Chrášťanoch. Sieť peších chodníkov a rigolov, chýbajúcich popri miestnych komunikáciách, bude v návrhovom riešení taktiež dobudovaná, miestne komunikácie so slepým zakončením budú doplnené o chýbajúce otočky.

Miestne komunikácie sú obslužné komunikácie. Sú miestneho významu, prevažne so spevneným povrchom. Slúžia predovšetkým ako prístupové cesty k rodinným domom a k iným verejným objektom a využívajú sa aj ako prístupové cesty na poľnohospodárske pozemky v rámci intravilánu, alebo ako spojovacie komunikácie do extravilánu. Verejné priestranstvá a komunikácie sú vybavené verejným osvetlením s modernými svietidlami. (vid'. výkres č.8a, č.8b)

Účelové komunikácie

Sieť ciest III. triedy a miestnych komunikácií je doplnená účelovými komunikáciami. Ako účelové komunikácie sú vybudované cesty tvoriace pokračovanie miestnych komunikácií mimo zastavané územie. Okrem toho, že účelové komunikácie sprístupňujú jednotlivé časti chotára, sú taktiež súčasťou areálu bažantnice a areálových vinohradov. Povrch účelových komunikácií je z časti spevnený a z časti nespevnený.

Poľné cesty

Prístup do chotára zabezpečuje sieť poľných ciest nadväzujúca na cesty III. triedy a miestne komunikácie. Majú väčšinou prašný povrch. Sprístupňujú jednotlivé časti chotára s blokmi poľnohospodárskej pôdy.

Pešie komunikácie a priestranstvá

Pešie trasy v obci nie sú dobudované. Z hľadiska pešej dopravy je potrebné vytvoriť priestorový predpoklad pre realizáciu súbežného pešieho chodníka s cestou III. triedy III/1673 po jednej strane cesty podľa priestorových možností až do chotára Malých Chrášťan.

Statická doprava

Plochy statickej dopravy sa nachádzajú:

- *Pustý Chotár* : Pri Park Hoteli Tartuf, bytovke (oproti Park Hotela) a pri miestnom kostole sú parkovacie plochy v dobrom stave. V dotyku s miestnym cintorínom navrhujeme vybudovať parkovisko s dostatočným množstvom parkovacích miest.

- *Beladice* : miestny cintorín (oproti Obaľovačke) - jestvujúce parkovisko je v dobrom technickom stave.
- *Veľké Chrášťany* : COOP Jednota a prevádzky občianskej vybavenosti, bytovky nad Sýpkou - záchytné parkoviská sú v dobrom technickom stave. Budova Sýpky - návrh záchytného parkoviska pre občiansku vybavenosť. V rozvojovej lokalite (UPC - H) na ploche s navrhovanou funkciou HBV navrhujeme vybudovať dve záchytné parkoviská. Záchytné parkoviská pri cintoríne a miestnom ihrisku navrhujeme zrekonštruovať.
- *Malé Chrášťany* : Pri miestnom cintoríne navrhujeme vybudovať parkovisko na pozdĺžne státie.

V návrhu sa predpokladá vytvárať min. 2 parkovacie miesta na každom stavebnom pozemku v rámci novej IBV.

Dopravné zariadenia

V obci sa nachádza čerpacia stanica pohonných hmôt ČSPHM Slovnaft, a.s.. Významnejšie dopravné zariadenia sa nachádzajú v krajskom meste Nitra.

Cestná hromadná doprava

Má najväčší podiel na preprave cestujúcich do zamestnania, škôl a za nákupmi. Obec má vzhľadom na svoju polohu v blízkosti krajského mesta Nitra a okresného mesta Zlaté Moravce zabezpečenie prímestskou autobusovou dopravou. Frekvencia autobusových dopravných spojov nie je vyhovujúca potrebám obyvateľov. Hromadnú autobusovú dopravu zabezpečuje spoločnosť Arriva Nitra a.s.

V návrhovom období je potrebné zrekonštruovať staré alebo zrealizovať chýbajúce nové prístrešky na autobusových zastávkach.

Dopravné závady:

Bodové závady

- nedostatok parkovacích miest v centre obce a pri spoločenských (cintorín, športovisko) a komerčných centrách;
- na MK so slepým zakončením chýba otočka.

Líniové závady

- sú to závady na pozdĺžnom a priečnom profile miestnych komunikácií (v riešenom území sú miestne komunikácie v dobrom technickom stave, chýbajú pešie ťahy popri miestnych komunikáciách a popri ceste III. triedy III/1673 Beladice - Malé Chrášťany);
- nefunkčné rigoly.

Ochranné pásma cestných dopravných trás

K ochrane ciest a prevádzky na nich mimo zastavaného územia alebo v území určenému k trvalému zastavaniu slúžia cestné ochranné pásma. V týchto pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť cesty alebo prevádzku na nich. Podľa zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb. sú určené zvislými plochami vedenými po oboch stranách komunikácie a to vo vzdialenosti:

- cesta III. triedy (vzdialenosť od osi vozovky)

	v extraviláne	20 m
	v intraviláne ako komunikácia triedy B3	15 m
• cesta I. triedy:	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty	50m
• rýchlostná cesta R1:	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty	100m
• vozovky miestnych komunikácií:	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty	15m

Cyklistická doprava

V obci sú podmienky najmä pre cestnú cykloturistiku. Cez katastrálne územie prechádza cyklotrasa prepájajúca Mikroregión Podzoborských obcí s mikroregiónom Požitavie - Širočina. Vedie popri ceste III. triedy III/1669 a v obci Beladice pokračuje popri ceste III. triedy III/1673 v smere do obce Nová Ves nad Žitavou. Predmetom návrhového riešenia je navrhovaná cyklotrasa, vedúca čiastočne popri ceste I. triedy I/65, prepájajúca Mikroregión Podtríbečských obcí s okresným mestom Zlaté Moravce a jeho príslušnými obcami. Cyklistické trasy sú vyznačené i v širších súvislostiach k príslušnému územiu. Ich šírkové usporiadanie je potrebné v projektovej dokumentácii navrhnúť podľa STN 73 6110. (vid'. výkres č.2)

Letecká doprava

Pásmami letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení sa zaoberá DOPRAVNÝ ÚRAD ako príslušný orgán štátnej správy na úseku civilného letectva v zmysle zákona č. 143/1998 Z. Z. O civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov.

Riešené územie sa nachádza mimo ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení.

V zmysle ust. § 30 leteckého zákona je nutné prerokovať s Dopravným úradom nasledujúce stavby:

- stavby alebo zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písmeno a) leteckého zákona);
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú kmjnu (§ 30 ods. 1 písmeno b) leteckého zákona);
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných - zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kv a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1 písmeno c) leteckého zákona);
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d) leteckého zákona.

Železničná doprava

Obec Beladice nemá priame napojenie na železničnú sieť. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v obci Tesárske Mlyňany, ktorá je vzdialená od obce cca 7 km.

Navrhované ciele riešenia:

Požaduje rešpektovať:

- Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja,

- trasu existujúcich ciest III/1669 (pôvodné číslovanie cesty III/065003), III/1673 (III/511018),
- výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5 (8,0)/50 vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110,
- výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy mimo zastavané územie v kategórii C7,5/70 v zmysle STN 73 6101,
- ochranné pásmo ciest III. triedy mimo zastavené územie 20 m od osi vozovky na obe strany v zmysle Vyhlášky č.35/1984 Zb. Federálneho ministerstva dopravy, ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon),
- v prípade vybudovania priemyselnej zóny, IBV, prípadne obchodného centra v obci Beladice je potrebné uvažovať s ich dopravným napojením v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a platných STN EN a technických podmienok na výhľadové obdobie 20 rokov.
- Postupovať v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. O územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov;
- postupovať v súlade s príslušnými technickými predpismi a STN;
- predmetnú územnoplánovaciu dokumentáciu spracovať v súlade s nadradenou aktuálne platnou dokumentáciou ÚPN VÚC Nitrianskeho samosprávneho kraja;
- rešpektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru a jej trasovanie;
- rešpektovať pripravované stavby dopravnej infraštruktúry a ich trasovanie;
- dodržať ochranné pásma ciest v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. O pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov i mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce;
- pri návrhu jednotlivých lokalít v blízkosti pozemných komunikácií je nevyhnutné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a dodržať pásmo hygienickej ochrany pred hlukom a negatívnymi účinkami dopravy v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. Z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov. S umiestnením lokalít, predovšetkým bývania, v týchto pásmach nesúhlasíme. V prípade potreby je nevyhnutné navrhnuť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazat' investorov na vykonanie týchto opatrení. Voči správcovi pozemných komunikácií nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe;
- rešpektovať Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR na roky 2014 -2020;
- rešpektovať Operačný program Integrovaná infraštruktúra na roky 2014 - 2020;
- postupovať v súlade s uznesením vlády č. 223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR;
- dopravné napojenia navrhovaných lokalít riešiť na základe výhľadovej intenzity dopravy, posúdenia dopravnej výkonnosti dotknutej a príľahlej cestnej siete, podľa možnosti systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty vyššieho dopravného významu v súlade s platnými STN a TP;
- navrhované dopravné napojenia na plánovanú cestnú sieť riešiť na základe dopravnoinžinierskych podkladov, posúdenia dopravnej výkonnosti navrhovaných križovatiek;
- návrh dopravnej siete územia odporúčame riešiť v zmysle vyváženého rozvoja všetkých druhov dopravy s posunom k tým, ktoré sú trvalo udržateľné a šetriace životné prostredie (verejná osobná a nemotorová doprava);

- odporúčame zabezpečiť a ponúknuť dopravné riešenia, ktoré sú dostupné pre všetkých občanov, predovšetkým s ohľadom na významné zdroje a ciele denného pohybu osôb, zvýšiť bezpečnosť premávky, znížiť stupeň znečistenia ovzdušia, hluk, skleníkové plyny a spotrebu energie a prispieť k zvýšeniu atraktivity a kvality prostredia a verejných priestorov v záujme občanov;
- pri návrhu cyklistickej a pešej dopravy vytvárať vzájomne prepojenú sieť, ktorá zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov a cyklistov - najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky;
- vypracovať návrh statickej dopravy v zmysle STN 73 6110. Odporúčame myslieť aj na parkovacie plochy pre bicykle s určeným minimálnym percentuálnym počtom miest z kapacity parkoviska pre motorové vozidlá, napr. Parkovacie plochy pre bicykle s počtom miest rovnom minimálne 20 % kapacity parkoviska pre motorové vozidlá stanovenej pre príslušné zariadenie podľa STN 73 6110;
- návrh dopravnej časti požadujeme spracovať autorizovaným inžinierom pre dopravné stavby, resp. Pre konštrukcie inžinierskych stavieb.

V grafickej časti ÚPN-O Beladice je potrebné:

- vyznačiť hranice zastavaného územia a územia navrhovaného na zastavanie;
- spracovať samostatný výkres riešenia dopravy s vyznačením dopravných trás, zariadení a ich parametrov;
- navrhnuť a vyznačiť výhľadové kategórie a funkčné triedy v zmysle STN 73 6101 a STN 73 6110;
- vyznačiť hranice ochranného pásma ciest mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. O pozemných komunikáciách (cestný zákon);
- navrhnuť umiestnenie zastávok hromadnej dopravy a vyznačiť ich pešiu dostupnosť;
- dopravné napojenia navrhnuť a vyznačiť i v širších súvislostiach k príslušnému územiu. Ich šírkové usporiadanie je potrebné navrhnuť v zmysle STN 73 6110.

Požadujeme rešpektovať stanoviská Národnej diaľničnej spoločnosti, a. S., Slovenskej správy ciest a Dopravného úradu, o ktoré ste dotknuté orgány priamo požiadali.

Zohľadniť a dodržiavať zákon č. 135/1961 Zb. O pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (zákaz činnosti v ochrannom pásme, zvláštne užívanie, umiestňovanie reklám, zákaz napájania komunikácií na diaľnice, rýchlostné cesty a pod.)

Vo výkresovej časti zakresliť ochranné pásmo rýchlostnej cesty R1

V návrhu rešpektovať zákaz budovania ČSPH, motorestov a iných zariadení pre motoristov s priamym prístupom na rýchlostnú cestu R1.

V katastrálnom území obce Beladice sa nachádza rýchlostná cesta R1 Nitra - Žarnovica a cesty I/65 Nitra - Beladice, III/1669 Beladice - križovatka s R1 (bývalá III/065003) a III/1673 Beladice - Nová Ves nad Žitavou (bývalá III/511008), pre ktoré požadujeme rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie

1. Mimo zastavané územie: cesta I. Triedy v kategórii C 11,5/80, cesty III. Triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101;

2. V zastavanom území: cesta I. Triedy v kategórii MZ 14/60, MZ 13,5/60 vo funkčnej triede B1, cesta III. Triedy MZ 8,5/50, MZ 8,1/50 vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110.

V grafickej časti územno - plánovacej dokumentácie je potrebné:

- Vyznačiť a rešpektovať existujúce trasy ciest, ich šírkové usporiadanie v zmysle našich vyššie uvedených podmienok a navrhnuť šírkové usporiadanie miestnych komunikácií v súlade s STN 73 6110.

- Vyznačiť hranice ochranného pásma ciest mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. V znení jeho neskorších predpisov.
 - Pri návrhu nových lokalít HBV, IBV, OV v blízkosti ciest posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. Z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov.
 - Vyznačenie hraníc zastavaného územia obce, resp. Územia určeného na zastavanie musí rešpektovať ochranné pásma ciest a pásma prípustnej hladiny hluku. S umiestnením zástavby v týchto pásmach nesúhlasíme.
 - Dopravné napojenie novo navrhnutých objektov a komunikácií je potrebné riešiť systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty a miestne komunikácie vyššieho dopravného významu v súlade s STN 73 6110 a STN 73 6102. Body dopravného napojenia vyznačiť schematicky (bez určenia typu a tvaru križovatky).
 - Dopravné napojenia na cestu I. Triedy riešiť na základe doprav no - inžinierskych podkladov, v súlade s STN a TP autorizovaným inžinierom pre dopravné stavby v samostatnej projektovej dokumentácii a zaslať SSC na posúdenie.
 - Navrhnuť umiestnenie zastávok autobusovej dopravy a vyznačiť ich pešiu dostupnosť.
 - Cyklistické a pešie trasy navrhnuť a vyznačiť i v širších vzťahoch k príslušnému územiu. Ich širkové usporiadanie je potrebné navrhnuť v zmysle STN 73 6110. Cyklistické trasy požadujeme umiestňovať zásadne mimo telesa cesty I. Triedy.
 - Vypracovať návrh statickej dopravy v zmysle STN 73 6110.
- V katastrálnom území Slovenská správa ciest nepripravuje žiadnu stavbu.
- Vyznačiť a rešpektovať existujúce trasy ciest ,ich dopravné stavby v samostatnej projektovej dokumentácii a zaslať SSC na posúdenie.

II. Údaje o výstupoch

1. **Ovzdušie hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií**

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 137/2010 Z.z.. Kategorizácia zdrojov znečistenia ovzdušia je v zmysle zákona č. 270/2014 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 410/2012 Z.z.

Kvalita ovzdušia je čiastočne ovplyvňovaná exhalátmi z automobilovej dopravy. Ďalšími zdrojmi znečisťovania sú výrobné činnosti súvisiace s chovom hospodárskych zvierat. Diaľkové prenosy znečisťujúcich látok z priemyselných aglomerácií obec nezasahujú. Vo vykurovacom období je ovzdušie znečisťované splodinami fosílnych palív z objektov, ktoré nie sú napojené na plyn. Beladice sa nachádzajú v 30 km ochrannom pásme Jadrovej elektrárne Mochovce.

Kvôli absencii znečisťovateľov v obci neevidujeme žiadne lokálne znečistenie (bez zdroja). Najbližšie veľké zdroje znečistenia sú uvedené v tab. 3. Ku kvalite ovzdušia prispieva plynofikácia obce.

Obec je plynofikovaná. V k. Ú. Beladice , Pustý Chotár, Veľké Chrást'any , Malé Chrást'any sa nenachádzajú veľké zdroje znečistenia ovzdušia.

Tab. 3: Najbližšie veľké zdroje znečistenia k obci Beladice:

Zdroj	Prevádzkovateľ	Kataster	TZL 2010(t)	SO ₂ 2010(t)	NO _x 2010(t)	CO 2010(t)
Lom Pohranice	Kameňolomy a štrkopieskovne, a.s.	Pohranice	8.29992	-	-	-

Zdroj: <http://www1.enviroportal.sk>

2. Voda - celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania.

Verejný vodovod vid'. kapitola B I. 2.

Kanalizácia vid'. kapitola B I. 2.

Odpady

Všeobecne záväzné nariadenie o odpadoch na základe zákon č. 102/2010 Z. z., ktorý sa mení a dopĺňa zákon NRSR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade so zákonom č. 79/2015 o odpadoch v obci a určuje systém zberu, prepravy a zneškodňovania komunálneho odpadu.

Obec má schválený Program odpadového hospodárstva, na základe ktorého prebieha zber, odvoz a likvidácia komunálneho i nebezpečného odpadu. Zavedený je separovaný zber základných zložiek odpadov. Zber a likvidáciu TKO zabezpečuje v Beladiciach firma SITA Slovensko, a. s. s prevádzkou v Leviciach. Vyseparovaný odpad sa stáva druhotnou surovinou. Komunálny odpad v obci je vyvážaný v pravidelných intervaloch na skládku tuhého komunálneho odpadu. Separovaný zber v obci a jeho podrobnosti upravujú všeobecne záväzné nariadenia obce. Obec organizuje zber formou kontajnerov na sklo, papier, plasty. Nádoby pre určené zložky odpadu sú rozmiestnené v obci na miestach určených všeobecne záväznými nariadeniami, ktoré tiež upravujú podrobnosti nakladania s drobným stavebným odpadom. Zhromažďovanie a preprava objemného odpadu sa v obci uskutočňuje najmenej dvakrát ročne. Obecný úrad zabezpečí u organizácie oprávnenej na nakladanie s komunálnym odpadom umiestnenie veľkokapacitných kontajnerov na vhodných miestach v obci, dohodne spôsob prepravy a zneškodnenia a intervaly vývozu. Obec zabezpečuje zber a prepravu oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín. *Izdroj: PHSR Beladice 2015-2020/*

Podľa vyjadrenia Ministerstva životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy, sa v k.ú. Beladice nachádzajú nasledovné skládky (Tab. 4) a environmentálne záťaž:

- V katastrálnom území obce je evidovaná jedna uzatvorená a rekultivovaná skládka podľa projektovej dokumentácie, dve upravené skládky a štyri opustené skládky bez prekrytia.
- V katastrálnom území obce sa nachádza skládka odpadu, ktorá predstavuje potenciálnu environmentálnu záťaž v území.

V predmetnom území je na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidovaná pravdepodobná environmentálna záťaž:

- Pravdepodobná environmentálna záťaž môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

V predmetnom území sú na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidované environmentálne záťaž (vid'. výkres č.4):

- Názov EZ: ZM (002) / Beladice - skládka TKO (Veľké Chrašťany) Názov lokality: skládka TKO (Veľké Chrašťany).
Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu Registrovaná ako: C - sanovaná/rekultivovaná lokalita
- Názov EZ: ZM (001) / Beladice - ČS P HM Slovnaft Názov lokality: ČS PHM Slovnaft
Druh činnosti: čerpacia stanica PHM Registrovaná ako: C - sanovaná/rekultivovaná lokalita.

Tab. 4: Skládky odpadu v obci Beladice

Registračné číslo	8647	1648	1647	8646	1649	1335
Miestny názov skládky	Beladice	Beladice	Beladice	Beladice	Beladice	Beladice
Rok vytvorenia skládky	1993	1975	1975	1995	1960	1960
Rok ukončenia skládkovania	-	1989	-	-	-	1985
Stav skládky	Opustená skládka bez prekrytia (nelegálna skládka)	Opustená skládka bez prekrytia (nelegálna skládka)	Uzatvorená a rekultivovaná podľa projektovej dokumentácie	Opustená skládka bez prekrytia (nelegálna skládka)	Upravená (prekrytie, terénne úpravy pod.)	Upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)
Vzdialenosť od obydľia [m]	-	200	250	-	200	200
Plocha [m ²]	-	200	10 000	-	500	500
Objem skládky [m ³]	20	160	30 000	10	200	350
Ochranný systém podložia (tesnenie)	nemá	nemá	nemá	nemá	nemá	nemá
Drenážny systém priesakových vôd	nemá	nemá	nemá	nemá	nemá	nemá
Prekrytie skládky	nemá	čiastkové prekrytie, tesnenie z prírodného materiálu	nemá	nemá	nemá	nemá
Evidencia	žiadna	nedostatočná,	nedostatočná,	žiadna	nedostatočná,	nedostatočná,

odpadov		nehodnover-ná	nehodnover-ná		nehodnover-ná	nehodnover-ná
Pozícia materiálu voči okoliu	nad-úrovňová	nad-úrovňová	nad-úrovňová	kombi-novaná	nadúrovňová	kombi-novaná
Kontakt s podzemnými vodami	žiadny	občasný	občasný	žiadny	žiadny	žiadny
Vzťah skládkového materiálu k ovzdušiu - prašnosť	-	-	prašnosť	-	-	-
Vzťah skládkového materiálu k ovzdušiu - tvorba plynov	-	-	tvorba plynov	-	-	-
Vzťah skládkového materiálu k ovzdušiu - zápach	-	zápach	zápach	-	-	-
Vzťah skládkového materiálu k ovzdušiu - bez negatívneho vplyvu	Nie je zistený negatívny vplyv skládky na ovzdušie	-	-	Nie je zistený negatívny vplyv skládky na ovzdušie	Nie je zistený negatívny vplyv skládky na ovzdušie	Nie je zistený negatívny vplyv skládky na ovzdušie
Technická bezpečnosť v priestore skládky - (rozplavenie, erózia)	-	rozplavovanie (erózia)	rozplavovanie (erózia)	-	-	-
Vzdialenosť od vodného zdroja [m]	-	20	10	-	350	200
Návrh na ďalšie využitie skládky - likvidácia	-	likvidácia	likvidácia	likvidácia	-	-

Poznámka	Stará neriadená skládka - ponechaná. V roku 2015 nenastali na skládke žiadne zmeny	Stará neriadená skládka - ponechaná. V roku 2015 nenastali na skládke žiadne zmeny	Stará neriadená skládka - ponechaná. V roku 2015 nenastali na skládke žiadne zmeny	Stará neriadená skládka - ponechaná. V roku 2015 nenastali na skládke žiadne zmeny	V roku 2015 nenastali na skládke žiadne zmeny	V roku 2015 nenastali na skládke žiadne zmeny
-----------------	--	--	--	--	---	---

Zdroj: <http://mapserver.geology.sk/skladky/>

Tab. 5: Vývoj množstva TKO v obci:

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Komunálny odpad (v tonách)	265,23	274	220	262,74	263,39	266,05
Separovaný odpad (v tonách)	123,23	126	69,8	103,11	83,71	93,79

/zdroj: PHSR Beladice 2015-2020/

3. Hluk, vibrácie (zdroje, intenzita)

K negatívnym faktorom, ktoré nepriaznivo pôsobia a zhoršujú kvalitu životného prostredia patria hluk a vibrácie. Ochranu obyvateľstva pred nadmerným hlukom a vibráciami rieši Vyhláška MZ SR č.549/2007 Z. z. o ochrane zdravia ľudí. Prístupná hodnota hluku od roku 2006 je 60 dB pre dennú dobu a 50 dB pre nočnú dobu. (vid'. výkres č.8a, č.8b)

Zaťaženie prostredia hlukom

Negatívny vplyv na sídlo má prítomnosť cesty rýchlostnej cesty R1 a cesty I. triedy I/65, ktorá vedie cez katastrálne územie. Je zdrojom hluku a vibrácií.

Výpočet hluku z dopravy

Výpočet je vypracovaný na základe metodických pokynov v zmysle zákona č.40/2002 Z.z. a vyhlášky MZ SR č.549/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Pre zastavané územie je najväčším zdrojom znečistenia hlukom cesta I. triedy I/65.

Dopravné podklady cesta I/65

Pre určenie intenzity dopravy bolo použité celoštátne sčítanie dopravy (CSD) z roku 2010 v sčítacom úseku 80360

- nákladné vozidlá
- osobné vozidlá
- jednoštvrtkové vozidlá

N = 3 745 skutočných vozidiel
O = 12 381 skutočných vozidiel
M = 21 skutočných vozidiel
S = 16 147 skutočných vozidiel

Základné parametre

- S skutočné vozidlá
- Sd celoročná priemerná intenzita

S = 16 147

-	$S_d = 0,93 \times S = 0,93 \times 16\,147 =$	$S_d = 15\,016,71$
-	nd priemerná denná hodinová intenzita	
-	$nd = S_d/16 = 15\,016,71/16 = 939$ skut. voz.	$nd = 939$
-	v výpočtová rýchlosť	$v = 50$ km/hod
-	F1 vyjadruje vplyv percent. podielu nákl. áut	$F1 = 2,9$
-	F2 vplyv pozdĺžneho profilu	$F2 = 1,13$
-	F3 vplyv povrchu vozovky	$F3 = 1,0$

Výpočet

- výpočet pomocnej veličiny "X"
 $X = F1 \times F2 \times F3 \times nd = 2,9 \times 1,13 \times 1,0 \times 939 = 3077,10$
- výpočet ekvivalentnej hladiny hluku vo vzdialenosti 7,5m od osi krajného jazdného pruhu
 $Y = 10 \log X + 40 = 10 \log 3077,10 + 40 = 74,88$ dB

Stanovenie vzdialenosti ekvivalentnej hladiny hluku $LA = 60$ dB od osi krajného jazdného pruhu

- požadovaná hodnota útlmu $U = 74,88$ dB - 60 dB = $14,88$ dB
- útlm $14,88$ dB zodpovedá 65 m v zmysle grafu 2.3 metodických pokynov

Záver

- celková vzdialenosť izofóny $LA = 60$ dB je vo vzdialenosti $7,5 + 65 = \mathbf{72,5}$ m

Pre určenie intenzity dopravy bolo použité celoštátne sčítanie dopravy (CSD) z roku 2010 v sčítacom úseku 80370

- nákladné vozidlá	$N = 3\,597$ skutočných vozidiel
- osobné vozidlá	$O = 11\,921$ skutočných vozidiel
- jednoosobné vozidlá	$M = 24$ skutočných vozidiel
	$S = 15\,542$ skutočných vozidiel

Základné parametre

-	S skutočné vozidlá	$S = 15\,542$
-	S_d celoročná priemerná intenzita	
-	$S_d = 0,93 \times S = 0,93 \times 15\,542 =$	$S_d = 14\,454,06$
-	nd priemerná denná hodinová intenzita	
-	$nd = S_d/16 = 14\,454,06/16 = 904$ skut. voz.	$nd = 904$
-	v výpočtová rýchlosť	$v = 50$ km/hod
-	F1 vyjadruje vplyv percent. podielu nákl. áut	$F1 = 2,9$
-	F2 vplyv pozdĺžneho profilu	$F2 = 1,13$
-	F3 vplyv povrchu vozovky	$F3 = 1,0$

Výpočet

- výpočet pomocnej veličiny "X"
 $X = F1 \times F2 \times F3 \times nd = 2,9 \times 1,13 \times 1,0 \times 939 = 2962,41$
- výpočet ekvivalentnej hladiny hluku vo vzdialenosti 7,5m od osi krajného jazdného pruhu
 $Y = 10 \log X + 40 = 10 \log 2962,41 + 40 = 74,71$ dB

Stanovenie vzdialenosti ekvivalentnej hladiny hluku $LA = 60$ dB od osi krajného jazdného pruhu

- požadovaná hodnota útlmu $U = 74,71$ dB - 60 dB = $14,71$ dB
- útlm $14,71$ dB zodpovedá 64 m v zmysle grafu 2.3 metodických pokynov

Záver

- celková vzdialenosť izofóny LA = 60 dB je vo vzdialenosti $7,5 + 64 = 71,5$ m

Na úsekoch ciest III. triedy III/1669 a III/1673 nebolo vykonané sčítanie dopravy.

Stanovenie vzdialenosti ekvivalentnej hladiny hluku bolo vypočítané na základe zastaralých podkladov celoštátneho sčítania dopravy z roku 2010 a nezodpovedá reálnemu stavu. V súčasnosti rýchlostná cesta R1 značným podielom odľahčuje cestu I. triedy I/65, čo vedie k zníženiu intenzity dopravy a tým i k zníženiu ekvivalentnej hladiny hluku v zastavanom území obce. Údaje z celoštátneho sčítania dopravy z roku 2015 nie sú v súčasnosti dostupné a preto nie je možné na základe najnovších podkladov objektívne a reálne stanoviť skutočnú hladinu hluku v dotknutom území.

4. Žiarenie a iné fyzikálne poliaRádioaktivita

Radón vzniká v prírodnom prostredí prirodzeným rádioaktívnym rozpadom uránu U238, ktorý je v stopových množstvách prítomný vo všetkých horninách. Radón nie je stabilný, ale ďalej sa rozpadá na tzv. dcérske produkty. Tie sa viažu na aerosólové a prachové časti v ovzduší, s ktorými vstupujú do živého organizmu inhaláciou. Je jedným z faktorov vplývajúcich na zdravotný stav obyvateľstva, ktorého účinku je obyvateľstvo vystavené predovšetkým zo stavebných materiálov, z horninového podlažia budov a z vody. Predmetné územie spadá do stredného (63%) radónového rizika. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. (vid'. výkres č. 4)

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIAI. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Obec Beladice sa rozprestiera na západnom Slovensku v Nitrianskom samosprávnom kraji v okrese Zlaté Moravce. Územie obce Beladice sa zaraďuje podľa klasifikácie územných jednotiek nasledovne: NUTS 1 Slovenská republika (SK0), NUTS 2 Západné Slovensko (SK02), NUTS 3 Nitriansky kraj (SK023), NUTS 4 okres Zlaté Moravce (SK0237), NUTS 5 Beladice (SK0237500062).

Obec Beladice leží v severnej časti Žitavskej pahorkatiny, v doline potoka Drevenica, na jeho sútoku s Čakýňským potokom. Zemepisné súradnice sú 48°20'21" severnej zemepisnej šírky a 18°17'55" východnej zemepisnej dĺžky. Stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 170 m n. M. Riešeným územím je priestor ohraničený katastrálnou hranicou: k.ú. Beladice, k.ú. Pustý Chotár, k.ú. Veľké Chrástčany a k.ú. Malé Chrástčany. Obec je členená na jednotlivé územno - priestorové celky a tie na jednotlivé ulice, ktoré majú svoje pomenovanie. Celková výmera katastrálneho územia je 2241ha. Zastavaná plocha obce je 111,5 ha. Obec hraničí s týmito susediacimi katastrami (vid'. výkres č. 1):

- na severe s k.ú. Sľažany a k.ú. Choča;
- na juhu s k.ú. Malé Chyndice a k.ú. Čeladice;
- na východe s k.ú. Tesárske Mlyňany a k.ú. Vieska nad Žitavou;
- na juhovýchode s k.ú. Slepčany;
- na západe s k.ú. Kolíňany a k.ú. Jelenec;

- na severe s k.ú. Neverice

Z hľadiska dopravného napojenia je poloha obce veľmi dobrá. Obec leží medzi dvoma dôležitými dopravnými ťahmi - rýchlostnou cestou R1 Nitra - Žarnovica a cestou I. Triedy I/65 Nitra - Beladice. Od krajského mesta Nitra je obec vzdialená 21,5 km po ceste I. Triedy I/65 a po rýchlostnej ceste R1 23,5 km. Od okresného mesta Zlaté Moravce je obec vzdialená 12,4 km.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia - podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. **Horninové prostredie - inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia**

Geomorfologické pomery

Slovensko ako celok zaradujeme do Alpsko-himalájskej sústavy, kde sa potom člení na menšie jednotky. Najväčšiu jednotku teda predstavuje sústava, ktorá sa člení na podsústavy a postupne sa územie rozčlení až na podcelky. Zaradenie obce Beladice nájdeme v tab. 6.

Tab. 6: Začlenenie obce Beladice do Alpsko - himalájskej sústavy

Sústava	Podsústava	Provincia	Subprovincia	Oblasť	Celok	Podcelok
Alpsko-himalájska	Panónska panva	Západopanónska panva	Malá dunajská kotlina	Podunajská nížina	Podunajská pahorkatina	Žitavská pahorkatina

Žitavská pahorkatina

Je trojuholníkový morfologický útvar s mierne členitým reliéfom medzi údoliami riek Nitra a Žitava. Povrch územia je rovný, miestami mierne zvlnený s úklonom k juhovýchodnej svetovej strany. Nadmorská výška územia pahorkatiny sa pohybuje v rozmedzí 130 - 250 m n. M.

Na základe geomorfologických pomerov a morfoštruktúr možno územie zaradiť do reliéfu *nížinnej pahorkatiny* s mierne diferencovanými morfoštruktúrami bez agragácie. Na základe morfologicko-morfometrického typu reliéfu územie spadá do štyroch typov: rovina nerozčlenená, rovina horizontálne a vertikálne rozčlenená, pahorkatina mierne členitá a pahorkatina stredne členitá.

Nadmorská výška sa pohybuje v obci v rozpätí od 151 m n. M. (v mieste, kde potok Drevenica opúšťa kataster) do 235 m n. M. (hrebeň nad Gačovom).

Relatívna výšková členitosť územia nie je významná, a preto výrazne neovplyvňuje charakter krajiny, je však dôležitým ukazovateľom vhodnosti územia najmä pre poľnohospodárstvo.

Sklonitosť reliéfu sa na riešenom území pohybuje maximálne do hodnoty 17° (vinohrady v oblasti potoka Világoš a hrebeň nad Gačovom). Svahy (expozícia reliéfu) v juhozápadnej časti katastra sú orientované na S a SV, svahy východnej časti katastra sú orientované na JZ a Z, južne a juhozápadne od zastavaného územia obce sú svahy s orientáciou na J a JZ. (Zdroj: *mapka geology*)

2. Hydrogeologické a geodynamické pomery

Územie spadá do jedného hydrogeologického rajónu:

- Neogén Žitavskej pahorkatiny

Podzemné vody neogénnych sedimentov sú artézskeho charakteru, prúdia a akumulujú sa v pórovom prostredí priepustných sedimentov. Kolektormi sú piesky, ílovité piesky, drobné štrky. V porovnaní s vodami mezozoika majú oveľa vyššiu mineralizáciu 500 - 900 mg.

Geodynamické javy

Medzi významnejšie exogénne geodynamické javy v záujmovom území môžeme zaradiť predovšetkým plošnú eróziu, vertikálnu (výmoľovú) eróziu a presadanie spraší. Plošná erózia najintenzívnejšie prejavuje v členitejších častiach Žitavskej pahorkatiny. Výmoľová erózia má značné rozšírenie hlavne na sprašových pahorkatinách v severnej časti katastra (priľahlé oblasti potoka Čakýň a vodnej nádrže Beladice), v južnej časti katastra (oblasť Kišovské), juhozápadnej časti katastra (severne a severovýchodne exponovaný svah v oblasti Gačov - vysoká až extrémna výmoľová erózia), v západnej časti katastra (oblasť Baratská a Pri aleji) a v severozápadnej časti katastra (oblasť nad Pustým Chotárom - vysoká až extrémna výmoľová erózia). (vid'. výkres č.4)

Zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy (§ 5 ochrana poľnohospodárskej pôdy pred eróziou) je v pôsobnosti od roku 2004. Sú v ňom určené protierózne opatrenia. V zhode s týmto zákonom je každý užívateľ poľnohospodárskej pôdy povinný vykonávať trvalú a účinnú protieróznú ochranu poľnohospodárskej pôdy vykonávaním ochranných opatrení podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy (§ 5, odstavec 2). Pôdoochranné opatrenia sú zamerané na zachovanie kvalitatívnych vlastností a funkcií pôdy a na jej ochranu pred poškodením a degradáciou. Podľa mapového portálu Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra je v obci ohrozenie poľnohospodárskych pôd veternou eróziou žiadne až slabé a ohrozenie poľnohospodárskych pôd vodnou eróziou pôd je od nízkeho stupňa na sprašových rovinách až po extrémny stupeň na svahoch so sklonom do 17°.

Návrh ÚPN obce rieši protierózne opatrenia aplikáciou stabilizujúcich zasakovacích pásov v miestach, kde je územie v najväčšej miere náchylné na vodnú a teda výmoľovú eróziu.

Metodický postup aplikácie stabilizujúcich zasakovacích pásov:

- rozdeliť užívanú výmeru dielu pôdneho bloku na menšie časti, minimálne 10m širokými stabilizujúcimi pásmi (najlepšie obsiate lucernotravnými, d'atelinotravnými a travnými zmesmi, pásy musia byť tvorené po vrstevniciach),
- dva stabilizujúce pásy môžu byť od seba vzdialené minimálne 200 metrov,
- zatravnené stabilizujúce pásy by mali byť kosené jedenkrát ročne a pokosená hmota musí byť odstránená,
- na zatravnovaných stabilizujúcich pásoch nesmú byť aplikované herbicídy počas prvých dvoch rokov, v prípade, že príslušný orgán rastlinno-lekárskej starostlivosti neurčí inak, v prípade ekologického poľnohospodárstva žiadateľ nesmie aplikovať herbicídy bez výnimky.

Zosuv, inak svahová deformácia, je výsledná morfológická forma svahového pohybu vyvolaného pôsobením gravitácie, pri ktorom sa vytvorilo teleso odlišujúce sa od okolitého horninového prostredia zmenou vonkajšieho tvaru, polohy alebo objemu, resp. vnútornej štruktúry. Podľa mapového portálu Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra sa územie ohrozené zosuvmi v katastri obce nenachádza. Celková náchylnosť územia na zosúvanie je veľmi slabá.

Makroseizmická intenzita predstavuje súbor pozorovaných účinkov na ľudí a škôd na majetku. Riešené územie sa nachádza v oblasti mimo epicentier zemetrasnej činnosti. Možnosť výskytu makroseismickej intenzity o sile 0-0,3 MCS/

Ložiská nerastných surovín

vid'. kapitola B I. 3

3. Klimatické pomery

Beladice sa podľa Lapina kol. (2002) zaraďujú do okrsku T4, ktorý je teplý, mierne suchý a má mierne zimy a do okrsku T6 teplý, mierne vlhký, s miernou zimou. T je označenie teplej oblasti s priemerom viacerých ako 50 letných dní za rok s maximálnou dennou teplotou 25°C. Klímu daného miesta vyjadrujeme najčastejšie priemermi jednotlivých meteorologických prvkov. Podunajská nížina patrí k územiám s najnižším počtom zrážok. Priemerná hodnota zrážok ročne je približne 500 mm. Najviac zrážok z roku 2011 napadlo v mesiaci jún 99,6 mm a najmenej v novembri 0,1 mm.

Medzi *najveternejšie* miesta na Slovensku sa zaraďuje aj Podunajská nížina. Na podunajskej nížine prevláda ročnom priemery severozápadné prúdenie, ktoré sa vzťahuje i na obec Beladice.

- Priemerná ročná teplota v obci sa pohybuje v intervale od 10°C - 12 °C.
- Priemerná teplota vzduchu v januári sa pohybuje v intervale od -2°C do -3 °C.
- Priemerný úhrn zrážok v januári predstavuje 30 - 40 mm.
- Priemerné ročné úhrny zrážok sa pohybujú v intervale 550 - 600 mm.
- Priemerná teplota vzduchu v júli 19°C.
- Priemerné úhrny zrážok v júli menej ako 60 mm.

/zdroj: atlas sr- <http://geo.enviroportal.sk/atlassr/>

Ovzdušie - stav znečistenia ovzdušia

Zákon č. 137/2010 Zb. O ochrane ovzdušia, ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. O poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia, upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania.

Z hľadiska kvality ovzdušia záujmové územie patrí do Dolnonitrianskej zaťaženej oblasti podľa environmentálnej regionalizácie. K znečisteniu ovzdušia v oblasti prispievajú najmä emisie z priemyselných stacionárnych zdrojov (tab 7). Významné sú aj znečisťujúce látky z prevádzok kotolní a kúrenísk. Ďalšie emisie znečisťujúcich látok pochádzajú z automobilovej dopravy. Zvýšená úroveň znečistenia ovzdušia v rámci okresu Nitra je v meste a v jej okolí (oxid siričitý, oxidy dusíka a oxid uhoľnatý). V ostatných lokalitách oblasti je úroveň znečistenia minimálna až mierna.

Znečistenie ovzdušia v obci vid' kapitola B II. 1.

Tab. 7: Najvýznamnejšie stacionárne zdroje znečistenia ovzdušia Dolnonitrianskej zaťaženej oblasti v r.2001 (okres Nitra)

Prevádzkovateľ	TZL	SO ₂	NO _x	CO
Kameňolom a vápenka, a.s. Žirany	58,5	0,97	13,5	514,1
IDEA NOVA, s.r.o., Nitra	24,8	0,1	7,3	20,8
FERRENIT, a.s., Nitra	3,6	62,1	5,0	21,3
SPP, š.p. BA, závod Ivanka pri Nitre	0,1	0,2	599,6	79,0

Zdroj: http://www1.enviroportal.sk/pdf/spravy_zp/knr02s_regi.pdf

V obci Beladice sa nenachádzajú žiadne významné zdroje znečistenia ovzdušia.

4. Vodné pomery - povrchové vody (napr. Vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.

Podľa zákona č. 409/2014 o vodách, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z. Z. Sa vody členia na povrchové vody a podzemné vody.

Povrchovými vodami sú vnútrozemské vody (vnútrozemskou vodou je stojatá voda alebo tečúca voda na zemskom povrchu a podzemná voda smerom k pevnine od základnej čiary, od ktorej sa meria šírka pásma výsošných vôd) okrem podzemných vôd, brakické vody a pobrežné vody. Povrchovými vodami sú aj vody, ktoré sa vyskytujú na území chránenom pred zaplavením pri povodni, a ktoré nemôžu pri zvýšenom vodnom stave vo vodnom toku odtekať prirodzeným spôsobom (nazývané aj ako vnútorná voda).

Podzemnými vodami sú všetky vody nachádzajúce sa pod povrchom zeme v pásme nasýtenia a v bezprostrednom kontakte s pôdou alebo s pôdnym podložím vrátane podzemných vôd slúžiacich ako médium na akumuláciu, transport a exploatáciu zemského tepla z horninového prostredia (nazývané aj ako geotermálna voda). Podzemnými vodami zostávajú podzemné vody aj po ich odkrytí prirodzeným prepadom ich nadložia, banskou činnosťou, činnosťou vykonávanou banským spôsobom alebo vykonaním inej obdobnej činnosti.

Povrchové vody

Vodné toky

Riešeným územím je územie obce Beladice vymedzené katastrálnymi hranicami obce. Riešeným územím pretekajú vodohospodársky významné vodné toky : obcou potok Drevenica, juhozápadnou časťou k.ú. potok Bocegaj. Cez obec preteká aj občasný tok Čakýň.

Celé územie patrí do povodia rieky Žitava, kadiaľ preteká potok Drevenica, ako pravostranný prítok rieky Žitava. Potok Bocegaj a občasný tok Čakýň sú pravostranné prítoky potoka Drevenica. Z geografického hľadiska spadá povodie Žitavy v riešenom území do Žitavskej pahorkatiny a Žitavskej nivy.

Potok Drevenica predstavuje pravostranný prítok rieky Žitava s dĺžkou 22 km. Pramení severne od obce, v pohorí Tríbeč, pod úpäťm vrchu Veľký Tríbeč, v nadmorskej výške približne 550 m.n.m. V severnej časti katastra vchádza do riešeného územia, preteká východne od zastavaného územia obce Pustý Chotár, cez obec Beladice, západne od zastavaného územia Veľkých a Malých Chrásťan a v južnej časti záujmového územia opúšťa kataster. Pri rybníku - Nová Ves nad Žitavou sa vlieva do rieky Žitava.

Potok Bocegaj je pravostranným prítokom potoka Drevenica s dĺžkou 11,5 km, patriaceho do základného povodia rieky Žitava. Pramení v zastavanom území obce Žirany, v nadmorskej výške približne 230 m n.m. V západnej časti katastra obce Beladice vchádza do územia (časť "Bratská") a v severnej časti od zastavaného územia obce Malé Chrásťany sa vlieva do potoka Drevenica.

Čakýň - občasný tok je pravostranným prítokom potoka Drevenica s dĺžkou necelých dvoch kilometrov, patriaceho do základného povodia rieky Žitava. Pramení v katastri obce Neverice, v nadmorskej výške približne 189 m n. M. Nakoľko sa jedná o občasný tok, jeho koryto sa zaplňa najmä v období jarného topenia snehu a v prípade dlhšie trvajúcich alebo letných privalových zrážok.

Znečistenie povrchových vodných tokov

Povrchové vody sú znečistené hlavne zo splachu agrochemikálií a vypúšťaním znečistených vôd z poľnohospodárskych objektov, čím sa znižuje kvalita vody a postupne sa ochudobňuje vodná biota.

Povrchové vody sú podľa kvality vody zaradované do 5 tried kvality:

- I. trieda – veľmi čistá voda
- II. trieda – čistá voda
- III. trieda – znečistená voda
- IV. trieda – silne znečistená voda
- V. trieda – veľmi silne znečistená voda

Zoznam sledovaných ukazovateľov podľa STN 75 7221:

- A – kyslíkový režim
- B – základné fyzikálno-chemické ukazovatele
- C – nutrienty
- D – biologické ukazovatele
- E – mikrobiologické ukazovatele
- F – mikropolutanty (anorganické a organické)
- G – toxicita
- H – rádioaktivita

V **Dolnonitrianskej zaťaženej oblasti** sú povrchové vody rieky Nitry v dolnom úseku znečisťované odpadovými vodami zo sídelných aglomerácií. Kvalita vody v oblasti miesta odberov - Čechynce- je v IV. triede a v mieste odberu - Dolný Oháj - je v III. triede (tab.8). Významnými zdrojmi znečistenia vôd sú priemyselné podniky a verejná kanalizácia mesta Nitra, Šurany a Nové Zámky.

Tab. 8: Triedy kvality sledovaných ukazovateľov na rieke Nitra-Lužianky podľa STN 757221

Tok	Miesto odberu vzorky	Skupiny ukazovateľov					
		A	B	C	D	E	F
Nitra	Čechynce	IV	IV	IV	IV	IV	IV
Žitava	Dolný Oháj	III	III	V	III	IV	IV

Zdroj: http://www1.enviroportal.sk/pdf/spravy_zp/knr02s_regi.pdf

Vodné plochy

V rámci riešeného územia sa v katastri obce Beladice nachádza vodná nádrž Beladice.

Podzemné vody

Hydrogeologické pomery vid'. kapitola C II. 2.

Ochrana vôd a vodných zdrojov

Ochranné pásmo potoka je určené zákonom č. 364/2004 Z.z. Ochrana vodných pomerov a vodárenských zdrojov je osobitne zdôraznená v piatej časti vodného zákona.

V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a vykonávacej normy STN 75 2102 je potrebné zachovať ochranné pásmo pozdĺž uvedených vodných tokov minimálne 5,0 m od brehovej čiary obojstranne .

Pre účely ochrany výdatnosti kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov, ktoré sa využívajú sa vyhlasujú pásma hygienickej ochrany vôd (§ 32 vodného zákona). Rozhodnutím o určení ochranných pásiem vodárenského zdroja sa určia ich hranice a spôsob ochrany, najmä zákazy alebo obmedzenia činností, ktoré poškodzujú alebo ohrozujú množstvo a kvalitu vody alebo zdravotnú bezchybnosť vody vodárenského zdroja, ako aj technické úpravy na ochranu vodárenského zdroja a iné opatrenia, ktoré sa majú v ochrannom pásme vykonať. Práva a povinnosti vyplývajúce z rozhodnutí o určení ochranných pásiem vodárenského zdroja prechádzajú na ďalšieho nadobúdateľa alebo užívateľa majetku, s ktorým sú tieto práva a povinnosti spojené. (viď. kapitola B I. 2.).

Podľa § 33 vodného zákona citlivé oblasti sú vodné útvary povrchových vôd:

A) v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín [§ 2 písm. A

C)] k nežiaducemu stavu kvality vôd,

B) ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje,

C) ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd.

V zmysle nariadenia Vlády SR č. 617/2004 Z.z. Sa za citlivé oblasti¹⁾ považujú vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa nachádzajú na území Slovenskej republiky alebo týmto územím pretekajú.

Za zraniteľné oblasti podľa § 34 vodného zákona sa ustanovujú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých koncentrácia dusičnanov je vyššia ako 50 mg.l-1 alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Vymedzené zraniteľné oblasti sa pravidelne prehodnocujú. V zmysle nariadenia Vlády SR č. 617/2004 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti okrem iných sú evidované ako zraniteľná oblasť aj k.ú. Beladice s číselným kódom - 500062.

Minerálne a geotermálne vody

V k.ú. obce Beladice sa nachádza geotermálny vrt (časť Gačov). Geotermálny vrt bol realizovaný v 80-tych rokoch minulého storočia. (viď. výkres č.2)

Rybárstvo

V riešenom území sa nenachádzajú chovné rybníky.

Riziko povodní

Obec je čiastočne ohrozená povodňami, zapríčinenými vodnou eróziou na sprašových poliach (lokalita Dolný Čakýň a Korytné, od časti Gačov až k lokalite Kišovské role, lokalita "Starý mlyn" až po "Maďarský kút" - extrémna vodná erózia). Obec môže byť ohrozená prívalovými dažďami zo spomínaných lokalít.

V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

5. Pôdne pomery - pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.

Pôdne typy

V najväčšom množstve sú zastúpené **hnedoze**, nachádzajúce sa v prevažnej miere vo východnej a západnej časti katastra. Hnedozeme sú pôdy obsahujúce do 2% humusu. Vznikli na sprašiach, sprašových a polygenetických hlinách, neogénnych sedimentoch v podmienkach periodicky premývaného vodného režimu, v kotlinách alebo nížinách, pod listnatými lesmi, prevažne dubo-hrabinami. Väčšinou neobsahujú skelet.

Čiastkovo popri nivách vodných tokov sa nachádzajú **fluvizeme**, Ide o pôdu, ktorá je alebo donedávna bola ovplyvňovaná záplavami a výrazným kolísaním hladiny podzemnej vody. Má svetlý humusový horizont. Z klimatického hľadiska ide o azonálnu pôdu, lebo sa viaže na alúviá a náplavové kužele všetkých riečnych tokov. Využíva sa ako orná pôda, na zeleninárstvo, lúky, prípadne porast tvoria aj lužné lesy.

V južnej, východnej a západnej časti katastra sú v menšej miere zastúpené **regozeme** (v starších klasifikáciách: mačínové pôdy). Sú pôdy s veľmi tenkým svetlým humusovým horizontom, ktorý sa vytvoril na viatych pieskoch, na íloch, slieňoch a sprašiach. Veľmi často sú tieto pôdy na miestach, kde boli eróziou úplne odstránené pôvodné pôdy. Rozlišujú sa podľa zrnitosti substrátov na: *typické* na stredne ťažkých až ťažkých substrátoch, *arenické* na pieskoch, *pelické* na slieňoch a íloch.

V severnej časti katastra, po ľavom brehu potoka Drevenica sú v čiastočnej miere zastúpené **černozeme**. Černozeme sú pôdnym typom s tmavým humusovým horizontom, vyskytujúce sa na sprašiach, na starších nivných sedimentoch, kde už veľmi dlhú dobu nedochádzalo k záplavám a v niektorých územiach aj na sprašových hlinách. Vyskytujú sa v subtypoch: typické vo variante typické a karbonátové, hnedozemné s hnedým B- horizontom pod humusovým horizontom, pseudoglejové s pseudoglejovým B - horizontom a čiernicové s výskytom znakov sezónneho nadmerného prevlhčenia a glejových procesov v substráte (prechodný subtyp k čierniciam).

V juhozápadnej časti katastra sú v minimálnej miere zastúpené **čiernice** (v starších klasifikáciách: lužné pôdy). Jedná sa o pôdy s tmavým humusovým horizontom, vyskytujúce sa prevažne v nivách vodných tokov, menej na pahorkatinách na miestach ovplyvnených vyššou hladinou podzemnej vody. Hlavné subtypy sú: typické (väčšinou vo variante - karbonátové), glejové s trvalejším výskytom podzemnej vody blízko povrchu pôd, pelické s veľmi vysokým obsahom ílu (zrnitostne veľmi ťažké).

Pôdne druhy

Najväčšiu časť katastra zaberajú **hlinité** pôdy (stredne ťažké) v podobe hnedozemí, sústredených hlavne na sprašových pahorkatinách Podunajskej nížiny. Vo veľmi malom množstve sú v západnej a južnej časti katastra zastúpené pôdy **ílovitohlinité** (ťažké). V severnej časti katastra majú svoje čiastkové zastúpenie pôdy **ílovité a hlinité** (veľmi ťažké). (Lukniš a kol., 1972).

Pôdne pomery obce sú priaznivé pre rozvoj poľnohospodárstva. Na území nachádzajú chránené poľnohospodárske pôdy v zastúpení 2., 3., 4. kvalitnej skupiny pôd.

Index poľnohospodárskeho potenciálu

Pre účely praktickej realizácie poznatkov o produkčnej schopnosti pôd bolo potrebné vykonať integrované hodnotenia vzťahov medzi vlastnosťami pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), faktormi prostredia a dostupnými údajmi o úrodách plodín a tak vytvoriť relevantnú sústavu hodnotenia produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd, ktorá je vyjadrená v 100-bodovej stupnici, (od 100 do 1 BH BPEJ), resp. v príslušných kategóriách.

Vyššie bodové hodnoty vyjadrujú vyšší produkčný potenciál pôdy a nižšie naopak nižší produkčný potenciál pôdy

Pôdy s vyšším produkčným potenciálom

Kategória	Index produktivity
1	100-91
2	90-81

3	80-71
4	70-61
5	60-51

Pôdy s nižším produkčným potenciálom

Kategória	Index produktivity
6	50-41
7	40-31
8	30-21
9	20-11
10	10-0

Percentuálne zastúpenie pôd s vyšším produkčným potenciálom predstavuje 90% a s nižším produkčným potenciálom, čo je 10% z celkovej výmery ornej pôdy.

Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že v území sú dominantné veľmi produkčné pôdy až po stredne produkčné pôdy.

Pôda v riešenom území nie je postihnutá veternou eróziou. Veterná erózia sa v území výraznejšie neprejavuje.

Vodná erózia poľnohospodárskej pôdy v % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy

1. trieda - žiadna až slabá erózia (do 4 t/ha/rok)	55,9 %
2. trieda - stredná erózia (4 - 10 t/ha/rok)	18,7 %
3. trieda - silná erózia (10 - 30 t/ha/rok)	23,4 %
4. trieda - veľmi silná až extrémna erózia (>30 t/ha/rok)	2,0 %

Kontaminácia pôdy

1. trieda - relatívne čisté pôdy	100 %
----------------------------------	-------

Osobitne chránené pôdne zdroje

V SR sa uplatňuje systém ochrany poľnohospodárskeho fondu cez zákon č. 220/2004 Z.z. O ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

Podľa zákona č. 220/2004 Z.z. Sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti do BPEJ zaradené do 9 skupín kvality pôdy. Najkvalitnejšie patria do 1. Skupiny a najmenej kvalitné do 9. Skupiny. Prvé 4 skupiny sú chránené podľa §12 zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy a možno ich dočasne alebo trvale použiť na nepoľnohospodárske účely iba v nevyhnutných prípadoch, ak nie je možné alternatívne riešenie.

Do prvej skupiny patria pôdy s najvyšším produkčným potenciálom, čiernice typické, karbonátové, a černozeme čiernicové karbonátové, stredne ťažké, bez skeletu v klimatických regiónoch 00 – 02.

Do druhej skupiny sú zaradené čiernice typické a černozeme typické, karbonátové ťažké, fluvizeme typické, karbonátové, stredne ťažké a hnedozeme typické a černozeme typické vyvinuté na sprašiach, stredne ťažké, v klimatických regiónoch 00 – 02.

Do tretej skupiny patria čiernice glejové, stredne ťažké, bez skeletu, prípadne so slabým skeletom, černozeme typické, karbonátové a černozeme hnedozemné na sprašiach, na svahoch do 7°, fluvizeme typické, stredne ťažké až ťažké so stredným obsahom skeletu, fluvizeme glejové, stredne ťažké v klimatických regiónoch 00 – 02. V klimatickom regióne 03 sa vyskytuje černozem čiernicová, prevažne karbonátová, stredne ťažká.

Do štvrtej skupiny sú zaradené čiernice typické, ťažké, stredne hlboké, fluvizeme typické a fluvizeme glejové, stredne skeletovité, stredne ťažké, černozeme a hnedozeme na sprašiach a sprašových hlinách, stredne ťažké na svahoch 7 - 12° a hnedozeme pseudoglejové, stredne ťažké, v klimatických regiónoch 00 – 02. V klimatickom regióne 03 fluvizem typická, karbonátová, stredne ťažká, bez skeletu a v klimatickom regióne 03 – 07 čiernice typické, stredne ťažké.

V piatej skupine nachádzame fluvizeme typické a glejové veľmi ťažké, čiernice glejové ťažké až veľmi ťažké, černozeme hnedozemné, hnedozeme typické a hnedozeme luvizemné, kambizeme typické až luvizemné.

V území sa nachádzajú nasledovné BPEJ (vid' výkres č.3):

1. kvalitná skupina - na území sa nenachádza
2. kvalitná skupina 0139002
3. kvalitná skupina 0111002, 0126002, 0144002, 0144202
4. kvalitná skupina 0145002, 0145202, 0150002, 0150012
- Ostatné identifikované BPEJ v k.ú. sú zaradené nasledovne:
5. kvalitná skupina 0112003, 0138202, 0150202, 0150302, 0152202, 0152212, 0152302
6. kvalitná skupina 0113004, 0147202, 0147402, 0151203, 0151403, 0152402
7. kvalitná skupina - na území sa nenachádza
8. Kvalitná skupina - na území sa nenachádza
9. Kvalitná skupina - na území sa nenachádza

Každá BPEJ má svoj kód, ktorý je rozčlenený na jednotlivé charakteristiky pôdy. (tab. 9).

Tab. 9: Bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ) v obci Beladice

Kód BPEJ	Klimatický región	Hlavná pôdna jednotka	Svahovitosť a expozícia	Skeletovitosť a hĺbka pôdy	Zrnitosť pôdy
0139002	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Černozeme typické a hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké	Rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (nízka až stredná)	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0111002	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)	Rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0126002	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Čiernice glejové, stredne ťažké, karbonátové aj nekarbonátové	Rovina s možnosťou prejavu vodnej erózie (stredná až vysoká)	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0144002	Teplý, veľmi suchý,	Hnedozeme typické, na sprašiach,	Rovina bez prejavu alebo s	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké	Stredne ťažké pôdy (hlinité)

	nížinný	stredne ťažké	možnosťou prejavu vodnej erózie (nízka až stredná)	pôdy (60 cm a viac)	
0144202	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme typické, na sprašiach, stredne ťažké	Mierny svah, južná východná a západná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0145002	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme typické, luvizemné, až na sprašových hlinách	Rovina bez prejavu alebo s možnosťou prejavu erózie (nízka až stredná)	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0145202	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme typické, luvizemné, až na sprašových hlinách	Mierny svah, južná východná a západná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0150002	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme pseudoglejové, na sprašových a polygénnych hlinách, stredne ťažké	Rovina bez prejavu alebo s možnosťou prejavu vodnej erózie (nízka)	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0150012	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme pseudoglejové, na sprašových a polygénnych hlinách, stredne ťažké	Rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie	Pôdy bez skeletu alebo slabo skeletovité (5 - 25%), hlboké až stredne hlboké pôdy (30 - 60 cm)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0112003	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Fluvizeme glejové, ťažké	Rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Ťažké pôdy (ílovitohlinité)
0138202	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Regozeme a černozeme erodované komplexoch sprašiach. erodovaný humusový na ČM	Mierny svah, južná východná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)

		horizont = ornica s charakterom černoziemného horizontu. Prevládajú regozeme, stredne ťažké			
0150202	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme pseudoglejové, na sprašových a polygénnych hlinách	Mierny svah, východná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0150302	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme pseudoglejové, na sprašových a polygénnych hlinách, stredne ťažké	Mierny svah, severná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0152202	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme erodované na polygénnych hlinách, stredne ťažké	Mierny svah, východná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0152212	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme erodované na polygénnych hlinách, stredne ťažké	Mierny svah, južná východná a západná expozícia	Pôdy bez skeletu alebo slabo skeletovité (5 - 25%), hlboké až stredne hlboké pôdy (30 - 60 cm)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0152302	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme erodované na polygénnych hlinách, stredne ťažké	Mierny svah, severná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0113004	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Fluvizeme glejové až fluvizeme pelické, veľmi ťažké	Rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Veľmi ťažké pôdy (ílovité a hlinité)
0147202	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Regozeme a hnedozeme erodované na sprašiach	Mierny svah, južná východná a západná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0147402	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Regozeme a hnedozeme erodované na v sprašiach,	Stredný svah, južná, východná a západná	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm	Stredne ťažké pôdy (hlinité)

		kompele prevládajú regozeme, stredne ťažké	expozícia	a viac)	
0151203	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme pseudoglejové, na sprašových a polygénnych hlinách, ťažké	Mierny svah, východná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Ťažké pôdy (ílovitohlinité)
0151403	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme pseudoglejové, na sprašových a polygénnych hlinách, ťažké	Stredný svah, východná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Ťažké pôdy (ílovitohlinité)
0152402	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme erodované na polygénnych hlinách	Stredný svah, južná, východná a západná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)

Intervečné kroky

- zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieróznú ochranu pôdy uplatnením prvkov územného systému ekologickej stability, a to najmä biokoridorov, zasakovacích pásov (zatrávnených, či drevinatých);
- odstrániť pôsobenie stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach systému ekologickej stability (problematiku riešiť na úrovni konkrétnych projektov ako územných systémov ekologickej stability);
- zabezpečiť nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biologickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej, znamená venovať pozornosť predovšetkým chráneným územiám v biokoridoroch;
- realizovať výsadbu lesa v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinej vegetácie;
- aplikovať šetrné hospodárenie s ornou pôdou v podobe zavedených opatrení (oranie po vrstevnici, správne umiestnenie širokoriadkových plodín na svahu, striedanie plodiny pri rovnakej hĺbke orby);
- rešpektovať všetky kategórie chránených území a ich ochranné pásma v zmysle platnej legislatívy o ochrane prírody a krajiny,
- zohľadňovať pri umiestnení činnosti na území ich predpokladané vplyvy na životné prostredie (proces posudzovania EIA) a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.

6. **Fauna, Flóra - kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy**

Flóra

V rámci fytoogeograficko-vegetačného členenia obec Beladice spadá do *dubovej zóny*. Časť Žitavská pahorkatina patrí do dubovej zóny, nížinnej podzóny, pahorkatinnej oblasti. /atlas krajiny: geology.sk/

Riešená oblasť patrí do *vegetačného lesného stupňa dubového* (nadmorská výška do 300 m n. m., priemerná teplota nad 8,5 °C, ročné zrážky do 600 mm, vegetačná doba nad 180 dní).

Potenciálna prirodzená vegetácia predstavuje pôvodnú prirodzenú vegetáciu, ktorá by inak územie pokrývala. Podľa geobotanickej mapy sa v katastrálnom území obce Beladice nachádzajú:

Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské (*Carpinion*, tr. *Quercus* - *Fagetea*) a **Ls3.4 Dubovo - cerové lesy** (*Quercetum petraeae-cerris*) - nížinné dubiny predstavujú homogénnu skupinu zonálnych lesných spoločenstiev. V najnižších polohách sa tieto dubiny vyskytujú na priaznivejšom reliéfe, kde nedochádza k ochudobňovaniu o vodu bočným odtokom. Vo vyšších polohách sa naopak prirodzené dubiny vyskytujú na najsuchších stanovištiach a na ťažkých zamokrených pôdach, čiže na stanovištiach, ktoré príliš nevyhovujú buku lesnému (*Fagus sylvatica*). I napriek názvu je zastúpenie hraba obyčajného (*Carpinus betulus*) pomerne malé. Z ďalších drevín sa prirodzene vyskytujú javor poľný (*Acer campestre*), javor mliečny (*Acer platanoides*), javor tatársky (*Acer tataricum*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), brest poľný (*Ulmus minor*). V bylinnom podraсте dominujú druhy trávovitého vzhľadu mezotrofné xerofytne lipnica úzkolistá (*Poa angustifolia*), a mezotrofné mezofytne lipnica hájna (*Poa nemoralis*), typické sú aj teplomilné dubinové druhy jarva obyčajná (*Clinopodium vulgare*). V prirodzených porastoch nížinných dubín dominuje teplomilný dubovo-cerový sucholes v zastúpení druhov - dub zimný (*Quercus petraea*) a najdôležitejšou primiešanou drevinou - dub cerový (*Quercus cerris*). Jarný aspekt oživuje prvosienka jarná (*Primula veris*).

Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lesy - Tvrdé lužné lesy (*Ulmion*) – Tieto azonálne lesy sa vyskytujú v nížinných oblastiach na údolných nivách väčších riek a ich prítokoch, teda ich existencia je viazaná na blízkosť riek. Najbližšie ku korytu sa nachádza tzv. Mäkký luh tvorený vrúbou bielou (*Salix alba*) a vrúbou krehkou (*Salix fragilis*). Vo väčšej vzdialenosti od tokov sú už pôdy suchšie, hladina spodnej vody leží hlbšie a k záplavám dochádza len zriedka. Vďaka vplyvu vodného toku sa tu však vyvinul tvrdý luh, čiže les tvorený dubom letným (*Quercus robur*), jaseňom štíhlým (*Fraxinus excelsior*), brestom poľným (*Ulmus minor*), v spodnej vrstve aj javorom poľným (*Acer campestre*) a lipou malolistou (*Tilia cordata*). Medzi uvedenými dvoma typmi sa nachádza prechodný luh, v ktorom sa uplatňujú dreviny oboch predchádzajúcich typov v rôznom pomere.

Reálna vegetácia zachytáva aktuálny stav vegetácie v určitej časti krajiny, zväčša pozmenená ľudskou činnosťou. Plošné rozmiestnenie rastlinných spoločenstiev sú prejavom ekologických väzieb v krajine.

Príkladom reálnej vegetácie v území sú enklávy, remízky duba letného a hraba obyčajného. Dominantný je i invazívny agát biely a pajaseň žliazkatý. V remízkach možno nájsť i javor poľný, slivku mirabelku, ružu šíповú, hloh obyčajný. V intraviláne obcí možno zeleň špecifikovať na verejnú, vyhradenú, sprievodnú a súkromnú zeleň. V rámci verejnej, vyhradenej a sprievodnej uličnej zelene dominujú druhy ako lipa malolistá a veľkolistá, jaseň štíhly, javor mliečny či poľný, orech vlašský, ovocné druhy stromov ako jablňo, slivka, či hruška. Parková či pietna zeleň je zastúpená druhmi listnatými (pagaštan konský, jaseň štíhly, lipa malolistá), ale i ihličnatými (smrek, jedľa, tuja, cyprusček), či vždyzelenými druhmi (vtáčí zob, krušpán vždyzelený).

Les je veľmi dôležitou, nezriedka dominantnou krajinnotvornou zložkou krajiny, v ktorej plní prírodné, hospodárske ale aj celospoločenské funkcie. Celková rozloha lesov územia riešeného katastra je len 6,4 ha. Nakoľko sa jedná o silne obhospodarovanú krajinu s vysokým zastúpením poľnohospodárskej pôdy, zastúpenie lesného porastu je v katastri minimálne.

Fauna

Súčasný stav zastúpenia živočíchov na riešenom území je výsledkom dlhodobého vývoja využívania krajiny a dôsledkov hospodárskych aktivít človeka v nej.

Zoogeografické členenie terestrický biocyklus

Nížinatú oblasť územia zaraďujeme do Provincii stepí – panónsky úsek.

Zoogeografické členenie limnický biocyklus

Riešené územie spadá do pontokaspickej provincie – podunajský okres – stredoslovenská časť.

Charakteristika biotopov

V živočíšnych spoločenstvách lužných lesov sa vyskytujú druhy živočíchov, prispôbené životu na zatienených lesných stanovištiach s vyšším stupňom vlhkosti. Vyskytujú sa tu pôdne jednobunkové organizmy, červy (*Vermes*), pavúky (*Aranae*). Z hmyzu najmä mravce (*Formicæ*). Zo stavovcov najmä myši (*Mures*). Zo stavovcov sú typickými obyvateľmi týchto lesov napr. Rosnička zelená (*Hyla arborea*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*), z vtákov sýkorka veľká (*Parus major*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), slávik obyčajný (*Luscinia megarhynchos*), z cicavcov piskor obyčajný (*Sorex araneus*).

V lesných spoločenstvách listnatých lesov sa vyskytujú druhy živočíchov, prispôbené životu na zatienených lesných stanovištiach. Z bezstavovcov sú významné tie isté skupiny ako v prípade lužných lesov. Z obojživelníkov sa pri listnatých lesoch môžeme stretnúť so skokanom hnedým (*Rana temporaria*), rosníčkou zelenou (*Hyla arborea*). Najbohatšou triedou stavovcov v biocenózach listnatých lesov je vtáctvo. Žije tu brhlík lesný (*Sitta europaea*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), drozd čierny (*Turdus merula*) a mnohé ďalšie druhy. V lesných biocenózach sa sformovala zaujímavá a rozličná zloženie cicavcov. Žije tu netopierhrdzavý (*Nyctalus noctula*), krt obyčajný (*Talpa europaea*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*), veverica obyčajná (*Sciurus vulgaris*), líška obyčajná (*Vulpes vulpes*), sviňa divá (*Sus scrofa*), srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), jeleň obyčajný (*Cervus elaphus*) a iné. Z faunistického hľadiska sú lesy, nachádzajúce sa mimo Zoborskej skupiny Trábeča značne transformované a to v dôsledku rozdrobenia pôvodných porastov a ich následnou izoláciou v umelo vytvoreného spoločenstva. Avšak aj v súčasnej pozmenenej podobe majú svoj nezastupiteľný význam v krajine ako dôležité útočisko mnohých lesných druhov fauny.

Živočíšne spoločenstvá polí sú druhotné, človekom vytvorené stanovištia, na ktorých sa živočíchy museli prispôsobiť zmeneným ekologickým faktorom, ako sú priame pôsobenie slnečného žiarenia, dažďa a vetra, značné kolísanie vlhkosti a teploty. Navyše musia byť prispôbené i agrotechnickým zásahom (orba, žatva, používanie agrochemikálií). V dôsledku toho sa v týchto biotopoch udržali iba značne prispôsobivé druhy. Druhovo sú tieto zoocenózy chudobné, ale niektoré druhy mávajú mimoriadne veľa jedincov. V pôde sú typickými dážďovky (*Lumbricus*). Z bezstavovcov bývajú ďalej zastúpené stonožky (*Centipedes*), pavúky (*Araneae*), chrobáky (*Beetles*), roztoče (*Minuta*), vošky (*Aphids*), včely (*Apis*), motýle (*Papiliones*). V týchto ekosystémoch žije pomerne málo druhov stavovcov, sú to ropucha zelená (*Bufo viridis*), z vtákov prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), škvránok poľný (*Aluada arvensis*), z cicavcov zajac poľný (*Lepus europaeus*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*) a i.

Živočíšne spoločenstvá vôd, tvoria živočíchy, prispôbené životu vo vode, alebo na vodnej hladine. Zloženie zoocenóz ovplyvňuje najmä charakter vodného prostredia. Či ide o stojaté vody, pomaly alebo rýchlo tečúce, so zatienenou, alebo odkrytou vodnou hladinou, čistota vody a pod. V území je tento typ zoocenóz zastúpený prítokmi Nitry väčšinou umelého pôvodu. Na dne vodných tokov, ale aj vo vodnom prostredí žije množstvo bezstavovcov ako sú kôrovce

(*crustaceans*), vodné chrobáky (*aqua beetles*). Mnohé z nich sú potravou pre ryby (*piscis*) a vodné vtáctvo (*aqua aves*).

Do živočíšnych spoločenstiev, antropicky podmienených, patria druhy žijúce v sídlach a ich najbližšom okolí v takých lokalitách ako sú obytné a iné stavby, záhrady, parky, smetiská a pod. V prvom rade sú to synantropné živočíchy, ktoré sú viazané na ľudské príbytky úkrytom a tiež potravou, ako napr. Vrabec domový (*Passer domesticus*), myš domová (*Mus musculus*), potkan obyčajný (*Rattus norvegicus*) a i. Druhú skupinu tvoria hemisynantropné živočíchy, ktoré vyhľadávajú ľudské príbytky ako úkryt v čase ich reprodukcie. Z bezstavovcov sú tu typické pavúky (*aranea*), hmyz (*insecta*), z vtákov Hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*), drozd čierny (*Turdus merula*). Z cicavcov sa v týchto biotopoch vyskytujú hlavne netopier obyčajný (*Myotis myotis*), tchor tmavý (*Mustela putorius*).

7. Krajina - štruktúra, typ, scenéria

Riešené územie je poľnohospodársky využívané a zväčša nížinaté až pahorkatinné. V krajinej štruktúre riešeného územia má veľký význam poľnohospodárska pôda, ktorá zaberá 90,70 % z výmery katastra. Súčasná krajinná štruktúra je tvorená súbormi prvkov, ktoré človek ovplyvnil čiastočne, alebo úplne pozmenil.

Krajinný obraz a scenériu tvoria najmä polia, ako výsledok intenzívnej poľnohospodárskej činnosti v záujmovom území. Ku scenérii prispieva sezónna obmena plodín, ktoré sa pestujú na poliach. Polia sú v minimálnych segmentoch a linkách prerušované remízkami vyššej zelene, vodnými tokmi so sprievodnou zeleňou, či ďalšími líniami v podobe účelových spevnených a nespevnených ciest s kompaktným a miestami prerušovaným porastom. Krajinný obraz, ktorého súčasťou je i sídelná štruktúra jednotlivých chotárov katastra, dotvárajú dve línie cestných telies - rýchlostná cesta R1 a cesta I. triedy 1/65.

Štruktúra krajinej pokrývky (%)
viď. kapitola. (B.I.1.)

8. **Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).**

Ochranou prírody a krajiny sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny a znížiť jej ekologickú stabilitu, ako i odstraňovanie takýchto zásahov. Cieľom ochrany prírody a krajiny je chrániť prírodu pre optimálne využitie krajiny. Príroda a jej časti v rámci krajiny predstavujú pre život nesmierne dôležitú, až existenčnú zložku životného prostredia. Prírodu a krajinu treba chrániť nielen z hľadiska súčasných životných potrieb, ale aj pre potrebu zachovať ju pre budúce generácie ako zdravú.

Územná ochrana

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre Európsku úniu ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie

a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území: chránené vtáčie územia a územia európskeho významu.

Biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov možno na účel zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania vyhlásiť za chránené vtáčie územia. Na území obce sa nenachádza žiadne chránené vtáčie územie (ďalej CHVÚ). Najbližšie CHVÚ predstavuje Tribeč.

Základné informácie o biotopoch národného významu a biotopoch európskeho významu a ich zoznam so spoločenskou hodnotou upravuje zákon č. 198/2014 ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. O ochrane prírody a krajiny.

Hodnotenie územia z hľadiska ochrany prírody

Podľa Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky (Správa CHKO Ponitrie) sa v katastrálnom území obce Beladice (Beladice, Pustý Chotár, Malé Chrást'any a Veľké Chrást'any) nenachádzajú žiadne veľkoplošné a maloplošné chránené územia národnej siete ako ani územia európskeho významu zo siete Natura 2000.

V dotknutom území prevládajú veľkoplošné, poľnohospodársky využívané plochy ornej pôdy, pomiestne s výskytom mimolesnej drevinnej vegetácie a plochy zastavaného územia obcí.

Lesný pôdny fond sa nachádza v minimálnom rozsahu, len v k.ú. Malé Chrást'any, severne od zastavaného územia obce, na ploche cca 1 ha. Tento lesný porast bol v nedávnej minulosti odstránený.

Brehový porast vodných tokov nespĺňa kritérium na zaradenie do biotopu európskeho významu Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy.

V území platí v zmysle Zákona č.543/2002 Z.z. O ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov, **prvý stupeň ochrany**.

Návrh riešenia (vid'. výkres č.3):

V k.ú. Malé Chrást'any, severne od zastavaného územia, je potrebné obnoviť topoľový porast, ktorý v minulosti pôsobil melioračne a v súčasnej dobe sa jeho absencia prejavuje trvalým zamokrením dotknutej plochy ako aj okolitých pozemkov.

Pri návrhu územnoplánovacej dokumentácie obce je zároveň potrebné v maximálnej miere zachovať existujúcu mimolesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine (remízy, sprievodnú drevinovú vegetáciu vodných tokov a ciest).

V miestach jej absencie je potrebné túto drevinovú vegetáciu doplniť s použitím pôvodných druhov, vhodných na príslušné stanovisko.

Územný systém ekologickej stability

V zmysle § 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny sa za územný systém ekologickej stability (ÚSES) považuje taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými prvkami kostry ÚSESu sú biocentrá a biokoridory provincionálneho, nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu a interakčné prvky. Súčasťou tvorby ÚSES v krajine je aj systém opatrení na ekologicky vhodné a optimálne využívanie krajiny a jej potenciálu. V Slovenskej republike koncepcia ÚSES bola prijatá uznesením vlády SR č. 394 z roku 1991. Tvorba projektov ÚSES sa v Slovenskej republike realizovala systémom „zhora na dol“, od Generelu nadregionálneho ÚSESu SR cez regionálne až miestne ÚSES-y. V rámci spracovávania územnoplánovacích dokumentácií veľkých územných celkov Slovenska bola

konceptia ÚSES zapracovaná do ÚPN VÚC jednotlivých krajov. Jednotlivé Regionálne ÚSES-y boli použité ako záväzné územnoplánovacie podklady pre kapitolu krajinná štruktúra a ÚSES.

V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny :

1. biocentrum je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev,
2. biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky,
3. interakčný prvok určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä trvalá trávna plocha, močiar, porast, jazero, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

Dokumentácie ÚSES (GNÚSES, RÚSES, MÚSES) sú v zmysle § 54 zákona č. 543/2002 Z.z. o OPAK dokumentáciami ochrany prírody a krajiny a sú podkladmi na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie.

V zmysle Zmien a Doplnkov 1 UPR NK 2015 sa v území nachádza:

biokoridor regionálneho významu:

- potok Drevenica
- potok Bocegaj

biocentrum regionálneho významu - rozvojový zámer (k.ú. Mlyňany, k.ú. Vieska n/Žitavou a Slepčany, v tesnom kontakte s riešeným územím):

- vodná nádrž Tesárske Mlyňany

Návrh ÚPN obce Beladice rieši z hľadiska MÚSES návrh miestnych biokoridorov a biocentier:

navrhované biokoridory miestneho významu:

- potok Čakýň, Rybníček MBk1

navrhované biocentrá miestneho významu:

- vodná nádrž Beladice MBc1

Na miestnej úrovni, pri tvorbe územnoplánovacej dokumentácie obcí, je Krajinnoko-ekologický plán dopĺňaný o návrh prvkov miestneho významu a o interakčné prvky, čím sa postupne vytvárajú podmienky pre zabezpečenie priestorovej ekologickej stability krajiny a tým zachovanie rôznorodosti podmienok a foriem života.

Okrem uvedených biokoridorov regionálneho a miestneho významu a jestvujúcich biokoridorov a biocentier, potenciál pre plnenie funkcie prvkov ÚSES majú:

- voľnokrajínarský park v Beladiciach (*plošný interakčný prvok*)
- voľnokrajínarský park v Pustom Chotári (*plošný interakčný prvok*)
- vinice - lokalita Világoš (*plošný interakčný prvok*)
- nelesná drevinná vegetácia Kišovské role (*plošný interakčný prvok*)
- navrhovaný melioračný topoľový porast k. ú. Malé Chrášťany (*plošný interakčný prvok*)
- líniová zeleň Kišovské role (*líniový interakčný prvok*)
- líniová zeleň (NDV) na hrebeni v lokalite Gačov (*líniový interakčný prvok*)
- líniová zeleň (NDV) v lokalite Baratská, Pri aleji a Starý mlyn (*líniový interakčný prvok*)
- líniová zeleň (lokalita Dolný Čakýň) (*líniový interakčný prvok*)

(*vid'. výkres č.3*)

Minimálne nutné parametre biocentier a biokoridorov na úrovni M-ÚSES:

- biocentrum: pre vegetačný stupeň dubový a lužné lesy : 30-10 ha, pre vodné spoločenstvá tečúce: viac ako 100 m, pre vody stojaté: 1 ha, pre lúčne spoločenstvá : 3 ha
- biokoridor: pre lesné spoločenstvá: 2000 m, mokrade: 2000 m, lúčne spoločenstvá: 1000 m, minimálne nutná šírka jednoduchého biokoridoru pre lesné spoločenstvá: 15 m, mokrade a lúčne spoločenstvá: 20 m.

Približná minimálna doba na dosiahnutie plnej funkčnej spôsobilosti biocentra a biokoridora miestneho významu je pre:

- vodné spoločenstvá: 10 rokov
- mokrade : 10 rokov
- lúky: 20 rokov
- les s prevahou duba: 400 rokov

V rámci tvorby dokumentov ÚSES pre daný región sa hodnotí aj ekologická stabilita územia, ktorú môžeme definovať ako schopnosť ekosystémov odolávať pôsobeniu negatívnych vplyvov a zachovať si pritom podmienky pre existenciu pôvodných druhov.

Pri spracovaní ekologickej stability prvkov využitia pozemkov sa vychádza zo 6 stupňov (0-5) podľa Löwa a kol. (1995), ktorý zaradil prvky podľa pôvodnosti vegetácie na prvky prirodzené a prírode blízke (5 stupeň ekologickej stability) až po prvky antropické, bez vegetácie a umelo vytvorené (0 stupeň ekologickej stability) (tab. 10). Tento princíp bol využitý pri stanovení stupňa ekologickej stability riešeného územia.

Tab. 10: Stupne ekologickej stability a ich charakteristika:

Stupeň	Charakteristika stupňa ekologickej stability (SES)	Prvky v krajine
5	Veľmi veľký význam	Krajinné prvky s prirodzenou a prírode blízkou vegetáciou – prírodné lesy, prirodzené travinno-bylinné spoločenstvá, mokrade, rašeliniská, vodné toky a plochy s prirodzeným dnom aj brehmi a s charakteristickými vodnými a pobrežnými spoločenstvami a i.
4	Veľký význam	Krajinné prvky s poloprirodzenou a prírode blízkou vegetáciou, lesy, lúky s prevahou prirodzene rastúcich druhov, prirodzené vodné plochy a i.
3	Stredný význam	Krajinné prvky s antropicky podmienenou vegetáciou s prírodnými prvkami, napr. Zatrávnené a extenzívne využívané sady a i.
2	Malý význam	Krajinné prvky s antropicky podmienenou vegetáciou synantropného charakteru, napr. Intenzívne využívané sady, vinice, rekultivované lúky a i.
1	Veľmi malý význam	Napr. Intenzívne využívané, plošne rozsiahle bloky ornej pôdy a i.
0	Bez významu	Napr. Zastavané plochy a komunikácie a i.

Zdroj: upravené podľa Löwa a kol. (1995)

$$KES = \frac{P5+P4+P3}{P2+P1+P0}$$

Kde:

- KES - koeficient ekologickej stability územia
 P5 - výmera prvkov využitia krajiny zaradená do 5 stupňa [ha]
 P4 - výmera prvkov využitia krajiny zaradená do 4 stupňa [ha]
 P3 - výmera prvkov využitia krajiny zaradená do 3 stupňa [ha]
 P2 - výmera prvkov využitia krajiny zaradená do 2 stupňa [ha]
 P1 - výmera prvkov využitia krajiny zaradená do 1 stupňa [ha]
 P0 - výmera prvkov využitia krajiny zaradená do 0 stupňa [ha]

Koeficient ekologickej stability územia (KES)	Charakteristika územia
< 0,40	krajina s veľmi nízkou ekologickou stabilitou
0,41 - 0,80	krajina s nízkou ekologickou stabilitou
0,81 - 1,20	krajina so strednou ekologickou stabilitou
> 1,21	krajina s vysokou ekologickou stabilitou

KES k.ú Beladice podľa Löwa:

$$\text{KES} = \frac{728\,000\text{ ha}}{21\,669\,000\text{ ha}} = 0,03$$

Výsledný KES naznačuje, že sa jedná o krajinu s **veľmi nízkou ekologickou stabilitou**.

Z hľadiska zastúpenia prírodných prvkov a dôležitosti pri zachovaní ekologickej stability územia v riešenom území, podiel krajinných prvkov s vysokou ekostabilizačnou hodnotou (lesné pozemky, trvalé trávne porasty a vodné plochy) tvorí 3,25 % celkovej rozlohy územia. Krajinné prvky s nízkou ekostabilizačnou hodnotou (orná pôda, zastavané plochy, ovocné sady, záhrady, vinice a ostatné plochy) spolu predstavujú 96,7 % celkovej rozlohy územia. Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že ekologická stabilita riešeného územia je veľmi nízka, nakoľko vysoký vplyv antropogénnych faktorov ovplyvňuje nepriaznivú krajinnú štruktúru v území.

V zmysle § 69 ods. 1 písm. i./ obec obstaráva a schvaľuje dokument miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES) ako aj krajinno-ekologický plán (KEP).

Návrh opatrení pre usporiadanie územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a krajiny

V riešenom území výrazne prevláda intenzívna rastlinná poľnohospodárska výroba. Odkrytím pôdnej zložky a jej intenzívne využívanie si žiada používanie umelých hnojív a chemických ochranných prostriedkov na ochranu pestovanej vegetácie ako aj na zvyšovanie objemu poľnohospodárskej výroby. Vodné toky sú zregulované, povrchová i podzemná voda je ohrozovaná najmä chemickými látkami z poľnohospodárskej činnosti ako aj odpadovými vodami zo žúmp. Prírodné biotopy boli obmedzené na minimum. Riešené územie má **veľmi nízku ekologickú stabilitu**.

V nadväznosti na vyššie uvedené sú navrhované nasledovné opatrenia:

PRVKY ÚSES

Návrh opatrení (vid'. výkres č.3):

- A. Prvky úsesu považovať za limity územného rozvoja, zabezpečiť v nich taký režim využívania, aby spĺňali funkciu biokoridoru, biocentra resp. Interakčného prvku, neprerušovať línie biokoridorov a plochu biocentier pri navrhovaní koridorov

- infraštruktúry a líniových stavieb, navrhované prvky ÚSES schváliť v záväznej časti ÚPD obce;
- B. Zachovať súčasnú sieť vodných tokov v riešenom území aj s brehovými porastami, za účelom zachovania ich ekologických funkcií pri súčasnom zachovaní úrovne protipovodňovej ochrany;
 - C. V rámci revitalizácie vodných tokov ponechať brehy zatrávnené, doplniť brehovú vegetáciu vhodnými pôvodnými drevinami, zabezpečiť dostatočné množstvo vody v tokoch, vybudovať prehrádzky na vybraných úsekoch toku s cieľom zadržiavať vodu v krajine, oddeliť pásmami TTP brehy potokov od plôch ornej pôdy a iné);
 - D. Zachovať plochy súčasnej NDV a zabezpečiť ich odbornú starostlivosť;
 - E. Pri výsadbe drevín v krajine napr. V rámci náhradnej výsadby za realizované výruby drevín v zmysle zákona č.543/2002 Z.z. O ochrane prírody a krajiny alebo pri dopĺňaní prvkov M-ÚSES uprednostniť také druhy, ktoré sú typické pre potencionálnu vegetáciu v riešenom území (viď vegetačné jednotky v kapitole C II.6);
 - F. Vypracovať návrh uličnej a parkovej zelene v obci, v ktorom budú zahrnuté nasledovné úpravy: stanoviť základné prvky starostlivosti o zeleň v obci (napr. Kosenie, výsadba drevín), doplniť stromy a kríky na miestach, kde chýbajú, zabezpečiť odbornú starostlivosť o verejnú a vyhradenú zeleň, vyčleniť pozemky na náhradnú výsadbu, odstrániť vzdušné elektrické káblové vedenia v obci;
 - G. Rozšíriť plochy NDV výsadbou v lokalitách, ktoré sú bez vegetácie a na zanedbaných a nevyužívaných plochách;
 - H. Zachovať jestvujúce plochy TTP, navrhnuť nové plochy TTP;
 - I. Realizovať opatrenia na zamedzenie šírenia invázných druhov rastlín a drevín.

STRESOVÉ JAVY

Návrh opatrení na ochranu prírodných zdrojov a na znižovania negatívneho pôsobenia stresových javov

Ochrana prírodných zdrojov je realizovaná vo forme legislatívnych opatrení na ochranu jednotlivých prírodných zdrojov.

Stresové javy v krajine vytvárajú v krajine rôzne environmentálne problémy ohrozujúce prírodné zdroje (vodu, pôdu, ovzdušie, horninové prostredie, vegetáciu), ekologickú stabilitu, biodiverzitu, i zdravie obyvateľstva).

Návrh opatrení (viď. výkres č.4):

- K. Na ochranu poľnohospodárskej pôdy pred eróziou realizovať systém ochranných agrotechnických opatrení (v zmysle § 5 zákona č. 220/2004 Z.z.):
 - a) výsadba účelovej poľnohospodárskej a ochrannej zelene,
 - b) vrstevnicová agrotechnika,
 - c) striedanie plodín s ochranným účinkom,
 - d) mulčovací medziplodina kombinovaná s bezorbovou agrotechnikou,
 - e) bezorbová agrotechnika,
 - f) osevné postupy so striedaním plodín s ochranným účinkom,
 - g) usporiadanie honov v smere prevládajúcich vetrov,
 - h) iné opatrenia, ktoré určí pôdna služba podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy.
- L. Uprednostniť poľnohospodársku výrobu na menších parcelách PPF (o veľkosti cca 50-60 ha), jednotlivé parcely oddeliť medzami (pásmi TTP) resp. Vhodnými drevinami, a tak umožniť rozmanitejšiu štruktúru krajiny, ktorá by poskytovala viacej možností pre

- úkryt, hľadanie potravy a rozmnožovanie živočíchov, čo by podporilo zvýšenie biodiverzity v krajine;
- M. Realizovať opatrenia na zníženie zaťaženia obyvateľstva hlukom a exhalátmi z automobilovej dopravy;
- N. Realizovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov;
- O. Odstrániť nelegálne skládky komunálneho odpadu v k.ú. A realizovať v týchto lokalitách rekultivačné a ekostabilizačné opatrenia;
- P. Na vzdušných elektrických vedeniach vykonať technické opatrenia zabraňujúce usmrčovaniu vtákov;
- R. Zavádzaním nových technológií, postupne znižovať vypúšťanie emisií do ovzdušia;
- S. Realizovať potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektov alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia už v existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred radiačnou záťažou. Na území, na ktorom je potrebné realizovať potrebné protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, liečební, školských a predškolských zariadení a pod.

V súvislosti so zaradením riešeného územia medzi zraniteľné oblasti sa vyžaduje dodržiavanie určených opatrení pri obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy.

V záujmovom území je možné v rámci stresových javov definovať tri konfliktné uzly. Konfliktný uzol KU1 a konfliktný uzol KU2 - jedná sa o stret, resp. križovanie dvoch významných prvkov v krajine. Prvkov ÚSES (dva biokoridory regionálneho významu a prvku dopravného - rýchlostná cesta R1). Tretí konfliktný uzol KU3 poukazuje na negatívny vplyv účinkov z dopravy na obytnú časť zastavaného územia obce.

- Konfliktný uzol KU1 - križovanie biokoridoru regionálneho významu (potok Bocega) s rýchlostnou cestou R1.
- Konfliktný uzol KU2 - križovanie biokoridoru regionálneho významu (potok Drevenica) s rýchlostnou cestou R1.
- Konfliktný uzol KU3 - vplyv negatívnych účinkov z dopravy (cesta 1. triedy I/65) na obytnú časť zastavaného územia obce.

Podľa vyjadrenia OÚ Nitra /Odbor starostlivosti o životné prostredie (Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja)/ v súlade s kapitolou "Územný systém ekologickej stability" sa navrhujú uplatniť nasledujúce požiadavky environmentálneho charakteru:

- vytvorenie takého usporiadania pozemkov v rámci novo navrhovaných obytných zón a priestorov v rámci služieb, obchodu a výroby, ktoré by umožňovalo vytvorenie a rozvoj funkčnej uličnej zelene so stromami a kríkovými porastmi, bez územného konfliktu s navrhovanými a jestvujúcimi vedeniami inžinierskych sietí;
- zapracovanie ekostabilizačných opatrení navrhnutých RÚSES aj do záväznej časti ÚPD, ako aj funkčného vymedzenia prvkov ÚSES. Podľa § 3 zákona odsek (3) Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispievajú k jeho vytváraniu a udržiavaniu;
- územne vymedziť priestor na vytvorenie polyfunkčnej krajinnej zelene - prvky ÚSES a vetrolamov, sprievodná a izolačná zeleň poľných ciest, ostatných cestných komunikácií ako i výrobných areálov a vylúčiť likvidáciu už jestvujúcej krajinnej zelene;

- stanoviť súčasný stupeň ekologickej stability (SES) katastrálneho územia obce (extravilánu a intravilánu);
- zinventarizovať lokality s výskytom invázných druhov rastlín, riešiť problém ich šírenia (§ 7b zákona č. 543/2002 Z.z.) a ich odstraňovania spôsobmi uvedenými v prílohe č.2 vyhl. MŽP SR č. 24/2003 Z.z..

9. Obyvateľstvo - demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, služby, rekreácia a cestovný ruch).

Demografické údaje patria k základným zdrojom informácií v podmienkach a predpokladoch ďalšieho rozvoja územia. Pomáhajú pri spracovávaní územno-plánovacej dokumentácie už v jej prípravných fázach. Ich poznanie pomáha pri spracovaní urbanistickej koncepcie územia. Hlavné stav obyvateľstva a jeho vývoj sú základnými údajmi pre optimálne dimenzovanie veľkosti jednotlivých funkčných zložiek sídla.

Počet obyvateľov obce od roku 1869 do roku 1980 mal stúpajúcu tendenciu. Po roku 1980 počet obyvateľov prudko klesol. Počet obyvateľov medzi rokmi 1970 a 1980 klesol až o 233. Klesajúca tendencia pokračovala až do r. 1991, kedy sa počet obyvateľov ustálil. Počet obyvateľov v r. 1991 v obci bolo 1561. Medzi rokmi 1991 a 2007 došlo len k miernemu klesaniu počtu obyvateľov, a to z 1561 obyvateľov na 1521 obyvateľov. V roku 2007 mal počet obyvateľov stúpajúcu tendenciu až dodnes. K 31.12. 2014 žilo v k.ú. Beladice 1603 obyvateľov. Hustota obyvateľov je 71 obyv./km².

Tab. 11: Vývoj počtu obyvateľov za roky 2003 - 2014

Ukazovateľ	Vývoj obyvateľstva											
Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ženy	787	774	772	772	763	769	787	794	800	809	815	820
Muži	745	745	748	748	741	752	745	764	783	788	782	783
Spolu	1532	1519	1520	1504	1521	1534	1532	1558	1583	1597	1597	1603

Zdroj: ŠÚ, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Najväčšie percentuálne zastúpenie za rok 2011, mali obyvatelia v produktívnom veku (15-59 r.), a to až 65,4%. Obyvatelia v poproduktívnom veku (nad 60 r.) predstavovali 19,2% zastúpenie. Najmenší podiel v percentuálnom zastúpení mali v roku 2011 obyvatelia v predproduktívnom veku (0-14 r.) a to 15,4%. /Zdroj: PHSR Beladice 2015-2020/

Tab. 12: Vývoj počtu obyvateľstva

Ukazovateľ	Obdobie (roky)											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Narodení	15	16	11	6	19	17	15	20	15	19	18	18
Zomrelí	18	20	23	17	26	19	24	19	13	13	20	14
Prirodzený prírastok	-3	-4	-12	-11	-7	-2	-9	1	2	6	-2	4
Prist'ahovaní	21	20	22	21	42	35	26	38	41	26	38	33
Odst'ahovaní	23	29	9	26	18	20	21	11	25	18	36	31
Migračný prírastok	-2	-9	13	-5	24	15	5	27	16	8	2	2
Celkový prírastok	-5	-13	1	-16	17	13	-4	28	18	14	0	6

Zdroj: ŠÚ, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Z hľadiska národnostného zloženia obyvateľstva riešené územie nie je čisto homogénne. Podľa SODB 2011 sa hlásilo k slovenskej národnosti 97,07 % obyvateľstva obce (tab. 13).

Tab. 13: Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti za rok 2011

Národnosť	Počet obyvateľov	%
Slovenská	1 521	97,07
Maďarská	5	0,33
Česká	1	0,06
Nemecká	1	0,06
Ukrajinská	1	0,06
Moravská	1	0,06
Ruská	1	0,06
Nezistené	35	2,24
Ostatné	1	0,06
Spolu	1 567	100 %

Zdroj : ŠÚ, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Podľa ŠÚ, sčítania obyvateľov domov a bytov z roku 2011, dominujú v náboženskej štruktúre obyvateľstva obce obyvatelia, ktorí sa hlásia k rímskokatolíckej cirkvi. Tvoria 84,3% obyvateľstva obce (tab. 14). Druhú najpočetnejšiu skupinu tvoria obyvatelia bez náboženského vyznania, a to 7,5%. U 98 obyvateľov, čo predstavuje 6,3%, bolo náboženské vyznanie nezistené. Ostatné skupiny náboženského vyznania mali menej významné zastúpenie pod 1% obyvateľov.

Tab. 14: Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania za rok 2011

Náboženské vyznanie	Počet obyvateľov	%
Rímskokatolícka cirkev	1321	84,3
Gréckokatolícka cirkev	1	0,1
Pravoslávna cirkev	2	0,1
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	10	0,6
Evanjelická cirkev metodistická	1	0,1
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	3	0,2
Bez vyznania	118	7,5
Iné	13	0,8
Nezistené	98	6,3
Spolu	1567	100

Zdroj : ŠÚ, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných poukazuje na kvalifikáciu a vzdelanie obyvateľstva. Nízky stupeň vzdelania predstavuje hlavnú prekážku pri uplatnení sa na trhu práce. Vysoká nezamestnanosť osôb s nízkym vzdelaním svedčí o štrukturálnych zmenách v dopyte po práci a jeho orientácii na kvalifikovanú a kvalifikačne flexibilnú pracovnú silu. Pri SODB 2011 malo najviac obyvateľov v obci stredné odborné vzdelanie bez maturity (30,7%) a úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou (22,6%). Najmenej bolo obyvateľov s vyšším odborným vzdelaním (0,7%). Počet obyvateľov bez vzdelania bolo 15,4 % (tab. 15).

Tab. 15: Počet obyvateľov podľa dosiahnutého vzdelania v obci Beladice v roku 2011

Stupeň vzdelania	Spolu	%
Základné	279	17,9
Stredné odborné (bez maturity)	480	30,7
Úplné stredné odborné (s maturitou)	353	22,6
Vyššie odborné vzdelanie	12	0,7
Vysokoškolské	131	8,3
Bez školského vzdelania	242	15,4
Nezistené	70	4,4
Spolu	1 567	100%

Zdroj : ŠÚ, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Pre ekonomický rozvoj obce je dôležitá ekonomická aktivita jeho obyvateľov. Z tohto pohľadu sa obyvateľstvo delí na dve kategórie – ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO) a ekonomicky neaktívne obyvateľstvo (ENO). Podľa posledného Sčítania obyvateľstva, bytov a domov v roku 2011 bolo v obci z celkového počtu obyvateľov 730 ekonomicky aktívnych osôb a 837 ekonomicky neaktívnych osôb. Za ekonomicky aktívnych sa považujú pracujúci (okrem dôchodcov), pracujúci dôchodcovia, nezamestnaní a osoby na materskej dovolenke. Z pracujúcich za prácou odchádza až 565 obyvateľov.

Tab. 16: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	Počet
Pracujúci (okrem dôchodcov)	578
Pracujúci dôchodcovia	11
Nezamestnaní	129
Osoby na materskej dovolenke	12
Spolu	730

Zdroj: ŠÚ, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Z hľadiska sektorovej štruktúry ekonomicky aktívne obyvateľstvo pracuje v primárnom sektore (poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov, ťažba a dobývanie), sekundárnom (priemyselná výroba, dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu, stavebníctvo) a terciárnom (veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov, doprava a skladovanie, ubytovacie a stravovacie služby, informácie a komunikácia, finančné a poisťovacie činnosti, činnosti v oblasti nehnuteľností, odborné, vedecké a technické testovanie a analýzy, administratívne a podporné služby, verejná správa o obrana; povinné sociálne zabezpečenie, vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálna pomoc, umenie, zábava a rekreácia, ostatné činnosti, činnosti domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovar na vlastné použitie, činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení). Dominantné postavenie má terciárny sektor.

Tab. 17: Ekonomicky neaktívne obyvateľstvo

Ekonomicky neaktívne obyvateľstvo	Počet
Osoby na rodičovskej dovolenke	50
Študenti stredných škôl	65
Študenti vysokých škôl	38
Osoby v domácnosti	10
Dôchodcovia	353
Príjemcovia kapitálových príjmov	1

Deti do 16 rokov	258
Iná	12
Nezistená	50
Spolu	837

Zdroj: ŠÚ, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Sociálna infraštruktúra a občianska vybavenosť (vid'. výkres č.5a, č.5b)

Obec je charakterizovaná zariadeniami v oblasti administratívy, kultúry, športu a služieb. Vybavenosť obce službami je rozmanitá a ich účel závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok a špecifických daností okolitého mikropriestoru.

Komerčná vybavenosť, maloobchodná sieť a služby

Základná občianska vybavenosť sa nachádza v jednotlivých častiach obce. Maloobchodnú sieť tvoria štyri predajne potravín, ktoré sú postačujúce pre uspokojenie dopytu obyvateľov po základných druhoch tovaru. Svoje služby v obci poskytujú mimo iných i tri pohostinstvá, rýchle občerstvenie a cukráreň.

Dominantné postavenie v obci, z hľadiska poskytovania služieb v oblasti hoteliérstva, má zariadenie Park hotel Tartuf. Poskytuje služby v oblasti ubytovania, wellness, je miestom kultúrnych a spoločenských podujatí. V obci fungujú i predajne nepotravinového tovaru (textil, predajňa súčiastok) a prevádzky služieb - kaderníctvo a oprava motorových vozidiel. V obci sa nachádza i čerpacia stanica pohonných hmôt.

V ÚPN bude riešené skvalitnenie súčasného obchodného vybavenia obce a program jeho kompletovania podľa urbanistických štandardov na požadovanú veľkostnú úroveň.

Rozvoj ďalšieho obchodného vybavenia bude ovplyvnený predovšetkým požiadavkami obyvateľov na rozvoj komplexnej vybavenosti a tiež politikou veľkých obchodných spoločností a ich umiestňovaní sa na miestnom trhu. Z toho dôvodu je potrebné vytvoriť územnú rezervu pre intenzívne komerčné funkcie v oblasti centra. Na rozvoj služieb, ktorý je podmienený najmä dopytom, bude mať vplyv spoločenský tlak obyvateľov a vývoj rastu obyvateľstva a jeho demografickej štruktúry. Výrazným rozvojovým stimulom bude sledovaný koncepčný cieľ, vytvoriť ponuku kvalitnej vybavenosti v obci.

Školstvo a výchova

V obci Beladice sa nachádza materská škola a v časti Veľké Chrásťany je umiestnená základná škola s materskou školou, čím sú dané dobré predpoklady pre ich vzájomné prepojenie a udržanie školského systému v obci a bezpečnú dochádzku detí do školských zariadení.

V obci (v časti Veľké Chrásťany) sa nachádza základná deväťročná škola s vyučovacím jazykom slovenským. V školskom roku 2013/2014 navštevovalo školu 99 žiakov. Škola je v zlom stavebno-technickom stave. V ÚPN navrhujeme základnú školu zrekonštruovať. V areáli školy sa nachádza ihrisko. V škole chýba telocvičňa, ale v súčasnosti je na ňu vypracovaný projekt. Škola má právnu subjektivitu. Pracuje tu 18 zamestnancov, z toho 12 pedagogických a 6 nepedagogických. V rámci školy funguje i školský klub, ktorý navštevuje 25 detí. Susedná materská škola je zrekonštruovaná. Materská škola v obci Beladice je v dobrom stavebno-technickom stave.

Tab. 18: Prehľad počtu žiakov ZŠ

Základná škola	Počet žiakov v ZŠ/školský rok										
	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Počet detí celkom	162	150	137	123	131	121	103	108	108	110	99
Z toho počet integrovaných detí	0	1	2	2	4	3	7	9	10	10	11

Zdroj: Obecný úrad Beladice, 2015

Z hľadiska dlhodobej rozvojovej prevádzky obce je vo vzťahu k navrhovanému rozvoju funkcie bývania a sledovanému rastu demografického počtu mladých obyvateľov v obci potrebné riešiť v ÚPN obce územné podmienky. V rozvojovom programe obce treba očakávať demografický vývoj rastu počtu obyvateľov a tým aj väčší počet mladých rodín so školopovinnými žiakmi. Podľa toho súčasný prevádzkový stav Základnej školy si bude vyžadovať riešiť:

- organizačné podmienky pre revitalizáciu a skvalitnenie budovy a areálu základnej školy;
- vybudovanie telocvične;
- plošné rozšírenie športového areálu.

Kultúra a osвета

Kultúrne zariadenia v obci sú svetského a cirkevného charakteru. Strediskom kultúrnej infraštruktúry svetského charakteru je kultúrny dom s hlavnou sálou, ktorej kapacita je 100 osôb. Kultúrny dom sa využíva na organizovanie rôznych kultúrno – spoločenských podujatí. V obci fungujú aj dve obecné knižnice a Park hotel Tartuf, ktorý organizuje aj kultúrne podujatia. Pre ďalšie návrhové obdobie bude cieľom vytvárať podmienky pre aktivizáciu spoločenského života občanov rôznych vekových kategórií a záujmových skupín v obci, podmienky pre obnovu a rozvíjania ľudových tradícií s ich prezentáciou.

K tomu je potrebné zabezpečiť prevádzkové skvalitnenie existujúcich a tvorbu nových zariadení pre kultúrno-spoločenskú činnosť, podmienok pre rozvoj rôznych aktivít a atraktívnych programov.

V riešení ÚPN budú určené konkrétne regulatívy na revitalizáciu, zachovanie, obnovu a sprístupnenie ďalších kultúrno-historických objektov v obci.

Šport a telesná výchova

Šport má pre rozvoj spoločnosti kľúčový význam, športovanie prispieva k rozvoju osobnosti, rozvíja fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti a charakter človeka.

V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších zmien a doplnkov obec vykonáva okrem iného výstavbu, údržbu a správu športových zariadení, utvára podmienky pre telesnú kultúru a šport. V zmysle zákona č. 288/1997 Z.z. o telesnej kultúre obec utvára podmienky pre rozvoj telesnej kultúry, najmä na rozvoj športu pre všetkých a podporuje organizovanie telovýchovných, turistických a športových podujatí.

V ÚPN bude potrebné riešiť podmienky pre rozvoj aktivít telovýchovy a športu obyvateľov a rozvíjajúcu sa rekreačnú funkciu obce.

K tomu je potrebné riešiť skvalitnenie prevádzkového vybavenia športového areálu s potrebou ďalších ihrísk pre loptové hry, rozšírenie ponuky atraktívnych aktivít pre mládež, obyvateľov a aj rekreačnú návštevnosť obce.

Rozvojovým cieľom bude tiež riešiť športovú vybavenosť v rámci areálu základnej školy. Je potrebné vytvoriť predpoklady pre lokalizáciu novej budovy telocvične.

Ďalší rozvoj športovo-rekreačného vybavenia v obci bude viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie -

Pešia turistika, cykloturistika, atď.

Zdravotníctvo

Dostupnosť zdravotnej starostlivosti má vplyv na kvalitu života v obci. V obci sa nachádza zdravotné stredisko, v ktorom je ambulancia praktického lekára, ambulancia pre deti a dorast, ako aj lekáreň. V roku 2010 bola budova strediska čiastočne zrekonštruovaná (výmena okien a strechy). Ostatnú zdravotnú starostlivosť pre občanov zabezpečujú praktickí lekári najmä v Zlatých Moravciach a časť obyvateľov vyhľadáva túto starostlivosť v Nitre. Lôžkovú a špecializovanú starostlivosť zabezpečujú nemocnice v Zlatých Moravciach a Nitre. V akútnych prípadoch zasahuje rýchla zdravotná služba, ktorá sídli v obci.

Cieľom riešenia ÚPN bude vytvoriť podmienky pre zabezpečenie kvalitného komplexného poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v dobrých prevádzkových podmienkach pre všetky skupiny obyvateľov.

Vývojovo je potrebné s nárastom nových obyvateľov obce počítať so zriadením aj súkromných ambulancií v rámci rozvoja viacfunkčného využitia rodinného bývania. Uprednostňované budú polohy v centrálnej časti obce v rámci primárneho referenčného uzla.

Sociálna starostlivosť

V súčasnosti sa v obci nenachádza žiadne zariadenie sociálnych služieb (domov dôchodcov, či detský domov). V rámci sociálnej starostlivosti obec zabezpečuje starostlivosť o odkázaných občanov formou opatrovateľskej služby. Najbližší domov dôchodcov sa nachádza v Zlatých Moravciach. Zlú sociálnu situáciu miestnych občanov z radov nezamestnaných sa obec snaží riešiť aj formou ich zamestnávania počas sezónnych prác, ako i investičných akciách, zabezpečovaných obcou.

V ÚPN je potrebné:

- riešiť príslušné vývojové služby sociálnej starostlivosti, hlavne pre vekovú skupinu generácie starších seniorov, ktorí sú odkázaní na starostlivosť;
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre lokalizáciu komplexného seniorského centra s malometrážnym bývaním, spoločenskou časťou so stravovaním, lekárskou a opatrovateľskou starostlivosťou, športovou časťou a regeneráciou, s tým, že tieto služby by boli aj pre ďalších dôchodcov obce - denné stravovanie dôchodcov, donáška stravy do bytov, pranie, regenerácia a pod.;
- uvažovaná rozvojová plocha pre centrum seniorov - (vytvorenie novej budovy resp. rekonštrukcia disponibilných objektov v rámci primárneho referenčného uzla);
- je potrebné podporovať rozvoj sociálnej infraštruktúry predovšetkým v oblasti centra.

Verejné stravovanie

Funkčné verejné stravovacie zariadenie sa v obci nenachádza. V obci je možné dostať stravu len v rámci rýchleho občerstvenia, či cukrárne, alebo v miestnom Park hoteli Tartuf.. Vzhľadom na túto skutočnosť navrhujeme realizovať stravovacie vybavenie obce a program jeho kompletizácie podľa urbanistických štandardov na veľkostnú úroveň a plánovaný rozvoj sídla.

Verejná správa a administratíva

Je zastúpená nasledovnými inštitúciami:

- Obecny úrad – vyhovujúci stav technického zariadenia.
- Požiarna zbrojnica – realizovať obnovu a rekonštrukciu objektu.

Súčasný stav vybavenia a prevádzkových priestorov verejnej správy a podnikateľskej administratívy je vyhovujúci.

Rozvoj cestovného ruchu a rekreácie

Jedným zo základných programov ÚPN bude riešenie cestovného ruchu, turisticko-športových aktivít v rámci funkčného formovania spoločného mikroregiónu Trábečko. Vo väzbe na tento program bude riešený rozvoj vybavenia v obci viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie.

Katastrálne územie má potenciál pre rozvoj predovšetkým kúpeľnej turistiky, agroturistiky, cykloturistiky. Základným predpokladom pre úspešný rozvoj rekreácie a cestovného ruchu sú nasledovné intervenčné kroky:

- zvýšiť atraktívnosť obce Beladice;
- podpora rekreačno-športových aktivít;
- podpora agroturistických činností;
- vytvoriť inštitucionálny charakter agroturistických aktivít;
- účasť na akciách určených pre agroturistiku;
- prezentácia a propagácia miestnych kultúrno-historických pamiatok a zvyklostí;
- tvorba propagačných materiálov o miestnych zaujímavostiach a pamiatkach;
- zriadenie priestoru pre umiestnenie propagačných materiálov;
- služby pre návštevníkov obce;
- vytvorenie informačno-orientačných tabúl;
- vybudovanie značených turistických a cykloturistických trás;
- podporovať rozvoj kúpeľníctva v lokalite Gačov - Dolina - Aquapark Beladice.

Rozvoj výroby

Priemyselná výroba a skladové hospodárstvo

V rámci návrhu ÚPN je nutné územne vymedziť ponukové rozvojové plochy pre miestnu priemyselnú a remeselnú malovýrobu a sklady bez kolíznych vzťahov životného prostredia k obytnej zástavbe obce s predpokladom, že vývojovo do tejto polohy budú premiestnené aj kolízne prevádzky súčasnej obytnej zástavby.

Tento rozvojový návrh je potrebné riešiť veľmi citlivo so zreteľom na zachovanie charakteru poľnohospodárskej krajiny a tiež krajinnu - ekologickú hodnotu širšieho priestoru a blízkeho plánovaného golfového areálu.

V rámci miestnej komunálnej výroby zriadiť v navrhovanej výrobnéj zóne komerčnú linku kompostárne biologického odpadu - spracovanie odpadu z rastlinnej výroby, činností v záhradách obce a z lesníckej prevádzky. Vyrobené organické hnojivo následne čiastočne využívať na komerčný odpredaj, čiastočne na zveľaďovanie poľnohospodárskej a lesnej pôdy, na skvalitňovanie verejnej zelene v obci.

Zhodnotiť návrh rozvojových plôch podľa námetu z komplexného urbanistického rozboru pre riešenie výroby.

Pri transformácii poľnohospodárskych areálov povoľovať také činnosti, ktoré nebudú negatívne ovplyvňovať obytnú časť obce hlukom, prašnosťou, zápachom a pod.

Najvýznamnejšími zamestnávateľmi na území obce sú :

AGROKLAS, s.r.o, JIPO – Puhák, Ekostavby – Jozef Vyskoč, Hydrافlex Slovakia, Ma P plus, s.r.o.

Lesné hospodárstvo

Pre ochranu a využívanie lesného pôdneho fondu platia opatrenia stanovené v Lesnom hospodárskom pláne SR.

V území je sledované:

- zachovať a posilňovať systém miestnych ekosystémov.
- v rámci ÚPN obce územne bližšie konkretizovať koncepčné zámery krajiny tvorby s tvorbou ucelených lesíkov .

V zmysle § 5 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z.z. O lesoch pri využívaní lesných pozemkov na iné účely ako na plnenie funkcií lesov sa chránia lesné pozemky najmä v ochranných lesoch (§ 13) a v lesoch osobitného určenia (§ 14).

Podľa § 10 zákona o lesoch ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

V zmysle § 12 zákona o lesoch sa rozlišujú nasledovné kategórie lesov:

- Ochranné lesy;
- Lesy osobitného určenia;
- Hospodárske lesy.

Všetky lesné porasty sú zaradené do kategórie hospodárskych lesov. Hospodárske lesy sú lesy, ktoré nie sú ochrannými lesmi alebo lesmi osobitného určenia a ktorých účelom je produkcia dreva a ostatných lesných produktov pri súčasnom zabezpečovaní mimoprodukčných funkcií lesov.

Povinnosti pri ochrane lesa sú zakotvené v § 28 zákona o lesoch.

Podľa vyjadrenia ŠOPSR (Správa CHKO Ponitrie), sa v riešenom území nachádza lesný pôdny fond v minimálnom rozsahu, a to len v k.ú. Malé Chrást'any, na ploche cca 1 ha. Tento lesný porast bol v nedávnej minulosti odstránený. Tento les je v návrhovom období potrebné obnoviť ako topoľový porast, ktorý v minulosti pôsobil melioračne a v súčasnej dobe sa jeho absencia prejavuje trvalým zamokrením dotknutej plochy ako aj okolitých pozemkov.

10. Kultúrne a historické pamiatky, pozoruhodnosti a archeologické náleziská

Kultúrno – historická charakteristika

Súčasná obec Beladice vznikla zlúčením štyroch pôvodne samostatných obcí v roku 1976 (Veľké Chrást'any, Malé Chrást'any, Beladice a Pustý Chotár).

Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1156, kedy sa uvádza pod názvom Belad. Neskoršie doložené názvy sú: Nagbelad (1429), Male Beladicze (1773), Beladice (1920). Podľa

zachovaných podkladov v roku 1268 patrila časť obce hradu Tekov, časť zemanom a zvyšok Stoličnému Belehradu. V neskoršom období patrila do majetku rodov Berehenyiovcov, Majthényiovcov, Jesenskovcov a Szentiványiovcov. V roku 1573 vyplenili obec osmanský vojaci.

Prvá písma zmienka o obci Veľké Chrásťany pochádza z roku 1209. Významnou pamiatkou je kaštieľ, ktorý bol prestavaný z pôvodnej kúrie z 19. storočia Teréziou Maloňaiovou. Časť pôvodného príslušného parku je zachovaná, no samotný kaštieľ je vo veľmi zlom stave. V roku 1837 kúpil majetok od rodiny Maloňaiovcov barón Jozef Siráni, pričom rodina Sirániovcov pochádzala z Nitrianskej stolice a je pochovaná v rodinnej hrobke na cintoríne vo Veľkých Chrásťanoch. V roku 1573 skoro celú obec a kostol vo Veľkých Chrásťanoch zničili Turci. Nový kostol sa začal stavať v roku 1794 a dokončený bol v roku 1804. Bol zasvätený na česť Jána Nepomuckého.

Malé Chrásťany sa prvýkrát spomínajú tiež v roku 1209. V roku 1388 ako Kýsherestein boli majetkom zemianskej rodiny Gépes. Časť obce patrila hradu Gýmeš. Z toho obdobia sa spomína mlyn, ktorý bol poháňaný vodou z potoka Drevenica. V obci sa zachovala kaplnka sv. Kríža, stavba inšpirovaná gotickou architektúrou bola postavená v roku 1854. Pod kaplnkou sa nachádza krypta.

Osada Pustý Chotár vznikla v roku 1808 ako majetok kráľovského radcu a podžupana Tekovskej župy Karola Jesenského, ktorý dal v roku 1820 postaviť kaštieľ a vysadiť park o rozlohe približne 7 ha. Neskoršími vlastníkami boli rodiny Szirániova, Lindellófova, Krausova a Ďurčanských. Od roku 1945 do roku 1979 budova slúžila ako základná škola. Od roku 1980 do roku 1991 bolo v kaštieli zriadené vzdelávacie centrum štátnej správy a následne bol kaštieľ prevedený do majetku obce. V súčasnosti slúži ako Park hotel Tartuf.

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v katastrálnom území eviduje nasledovné nehnuteľné národné kultúrne pamiatky:

- Kaplnka pohrebná, Kaplnka sv. Kríža, kat. územie Malé Chrásťany, novogotická, doba vzniku 1854,
- Kaštieľ a park, Szentiványiovský, kat. územie Beladice, historizmus, doba vzniku 2. pol. 18 storočia,
- Kaštieľ a park, kat. územie Pustý Chotár, novoklasicizmus, doba vzniku 1820,
- Socha na podstavci, Sv. Ján Nepomucký, kat. územie Malé Chrásťany, barok ľudový.

(vid'. výkres č.5a, č.5b)

Archeologické lokality a ich ochrana

1. Pamiatkového úradu Slovenskej republiky eviduje v jednotlivých katastrálnych územiach nasledovné archeologické lokality:

- Na území obce Beladice, okr. Zlaté Moravce sa v katastrálnom území Beladice nachádzajú archeologické lokality v polohách: oproti kostolu (stredovek /12.-13.stor./); 50-150m SZ od obce, na ľavobrežnom svahu potoka Drevenica, medzi cestou Zlaté Moravce - Nitra, potokom a cestou do Pustého Chotára (eneolit), stredovek /10.-12. stor.; 1,3 km S od obce, na pravobrežnom svahu nemenovaného potoka tečúceho cez majer Čakýň (pravek); Villágoš, približne 1 km SV od obce (eneolit); približne 1,7 km SZ od obce, na ľavobrežnom svahu bezmenného potoka, Pustatina (eneolit, lengyelská kultúra, vrcholný stredovek /2. pol. 13. stor. - 14. stor./); Dolina (lengyelská kultúra, neskorá doba bronzová, doba rímska, stredovek); Dlhé pole (bádenská kultúra. novovek).
- Na území obce Beladice, okr. Zlaté Moravce, v katastrálnom území Veľké Chrásťany, sa nachádzajú archeologické lokality v polohách: JZ od obce (pravek, rímska doba, stredovek), nad sútokom Drevenica a Bocegaj (eneolit /lengyelská kultúra/, neskorá a mladšia bronzová doba, lužická kultúra); 700 m Z od obce, na pravobrežnej terase

potoka Drevenica, na miernej plošine 100-150 m od neho (pravek, stredovek); 250 m Z od obce, na miernom svahu (pravek, včasný stredovek /9. - 10. stor./, vrcholný stredovek /12.-13. stor./); nízka plošina na sútoku potokov Bocegaj a Drevenica, napravo od Drevenice, naľavo od Bocegaja (pravek, mladšia rímska doba, včasný stredovek /9.stor./, vrcholný stredovek /11. - 12. stor./); 1 km JV od obce, napravo od potoka Bocegaj, 250 - 350 m od neho, na miernej plošine v šikmom svahu (eneolit, lengyelská kultúra); intravilán obce, vysoký svah (vrcholný stredovek /12.-13. stor./); 600 m J od obce na ľavobrežnej terase potoka Drevenica (eneolit, lengyelská kultúra, vrcholný stredovek /13. - 14. stor./); 1 km J od obce na ľavobrežnej terase potoka Drevenica (neskorá doba bronzová /lužická kultúra/, vrcholný stredovek /12.-13. stor./, neskorý stredovek /15. - 16. stor./); Pri kríži (lengyelská kultúra, včasný stredovek /8. - 11. stor./); Pri cintoríne (železovská skupina, začiatok neskorej kamennej doby, starý eneolit /lengyelská kultúra - lengyel III/epilengyel - lengyel IV/, doba veľkomoravská, vrcholný stredovek).

- Na území obce Beladice, okr. Zlaté Moravce, v katastrálnom území Pustých Chotár, sa nachádzajú archeologické lokality v polohách: Z okraj chotára, ľavobrežný svah potoka Bocegaj, S od majera Baratsko, východne od cesty Baratsko - majer Baratsko (včasný až neskorý stredovek /9. - 12. stor./, /14. - 15. stor./); Z od dvora Bél na miernom svahu (pravek, eneolit?); Z okraj chotára, napravo od potoka, 800-1300 m V od Baratska, mierny svah (pravek, laténska doba, mladšia rímska doba, vrcholný stredovek /12. - 13. stor./); 1 km JZ od obce, na ľavobrežnom svahu potoka Bocegaj (pravek); svah v intraviláne 500-700 m napravo od potoka Drevenica, 100-300 m od neho a 100 - 400 m V od cesty Beladice - Host'ová (eneolit, lengyelská kultúra, mladšia doba rímska, včasný stredovek /9. - 10. stor./); Gačov (badenská kultúra).
- Na území obce Beladice, okr. Zlaté Moravce, v katastrálnom území malé Chrást'any, sa nachádza archeologická lokalita v polohe: SZ od osady (300-1000 m), pomerne vysoký ostroh so strmými svahmi, na pravostrannom sútoku potoka Bocegaj a Drevenica (eneolit, lengyelská kultúra, lužická kultúra, rímska doba, laténska doba, včasný stredovek /9.stor./).

2. Vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk ku stavbe, ktorá si vyžiada vykonanie zemných prác je stavebník povinný od Krajského pamiatkového úradu Nitra už v stupni územného konania vyžiadať si v zmysle zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní v znení neskorších- predpisov záväzné stanovisko, v ktorom budú určené podmienky ochrany archeologických nálezov.

3. V prípade nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum ako opatrenia na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume a podmienkach jeho vykonania podľa § 35 ods. 7, § 36 ods. 3 a § 39 ods. 1 pamiatkového zákona Krajský pamiatkový úrad Nitra.

4. V prípade archeologického nálezu mimo povoleného výskumu nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác podľa ustanovenia § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona oznámi nález najneskôr na druhý pracovný deň Krajskému pamiatkovému úradu v Nitre a nález ponechá bezo zmeny až do obhliadky Krajským pamiatkovým úradom v Nitre alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa ohlásenia. Do vykonania obhliadky je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu. Podľa § 40 ods. 10 pamiatkového zákona má nálezca právo na náhradu výdavkov súvisiacich s ohlásením a ochranou nálezu podľa § 40 odsekov 2 a 3 pamiatkového zákona. Pamiatkový úrad poskytne nálezcovi náležné v sume až do výšky 100 % hodnoty nálezu. Hodnota materiálu a hodnota nálezu sa určuje znaleckým posudkom (Vyjadrenie č. KPUNR-2014/16286-3/68269/U).

11. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Z environmentálneho hľadiska možno považovať za stresové :

Erózia pôdy

V oblasti Žitavskej pahorkatiny je plošná vodná erózia pomerne významným poškodzujúcim procesom. Erózia postihuje svahy už od sklonitosti 3-4o, intenzívne sa prejavuje na svahoch so sklonitosťou nad 7o. Postihnuté sú plochy využívané ako orná pôda. Vodná erózia má značné rozšírenie hlavne na sprašových pahorkatinách v severnej časti katastra (príľahlé oblasti potoka Čakýň a vodnej nádrže Beladice), v južnej časti katastra (oblasť Kišovské), juhozápadnej časti katastra (severne a severovýchodne exponovaný svah v oblasti Gačov - vysoká až extrémna výmoľová erózia), v západnej časti katastra (oblasť Baratská a Pri aleji) a v severozápadnej časti katastra (oblasť nad Pustým Chotárom - vysoká až extrémna výmoľová erózia). (vid'. výkres č4)

Veterná erózia sa v posudzovanom území výraznejšie neprejavuje.

Presadanie zemín

Presadavosť je proces, pri ktorom dochádza k zmene (zmenšeniu) objemu zeminy vplyvom prevlhčenia a zvislého priťaženia.

Erózia a presadanie zemín sú v rámci k.ú. je v kategórii silná intenzita.

Kvalita ovzdušia

Je čiastočne ovplyvňovaná exhalátmi z automobilovej dopravy. Ďalšími zdrojmi znečisťovania sú výrobné činnosti súvisiace s chovom hospodárskych zvierat. Diaľkové prenosy znečisťujúcich látok z priemyselných aglomerácií obec nezasahujú.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Vplyvy na obyvateľstvo - počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy

Územný plán obce je územnoplánovací dokument, ktorý nemá priamy vplyv na životné prostredie, resp. zdravie obyvateľov.

Hlavným cieľom je vytvorenie územnoplánovacej dokumentácie, ktorá bude komplexne riešiť územný rozvoj obce a bude po schválení záväzným dokumentom pre obec, obyvateľov obce a ostatných účastníkov procesu povoľovania a realizácie plánovaných zámerov územného rozvoja obce.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Návrh riešenia ÚPN obce Beladice nemá vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

3. Vplyv na klimatické pomery

Realizáciou rozvoja podľa navrhovanej ÚPD sa predpokladá skvalitnenie životného prostredia v obci. Pri realizácii navrhovaných opatrení sa očakávajú zlepšenia mikroklimatických pomerov v riešenom území. Návrh v zmysle zákona č.148/2014 vytvára predpoklady na zmiernenie dopadu klimatických zmien na riešené územie.

Územnotechnické predpoklady pre realizáciu opatrení, ktoré budú smerovať k zmierneniu nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy na sídelné prostredie obce Beladice

Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav:

- koncipovať urbanistickú štruktúru obce tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu; zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v obci osobitne v zastavanej centrálnej časti;
- zabezpečiť a podporovať obmedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavieb k svetovým stranám, tepelnou izoláciou ,tienením transparentných výplní ;
- podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre;
- zabezpečiť a podporovať aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôsobené meniacim sa klimatickým podmienkam;
- vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov a cyklistov v obci;
- zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v obci;
- zabezpečiť a prispôsobiť výber drevín pre výsadbu v obci meniaci sa klimatickým podmienkam;
- vytvárať komplexný systém plôch zelene v obci v prepojení do kontaktných hraníc obce a do priľahlej krajiny.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc:

- zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa, alebo spoločenstiev drevín v extraviláne obce;
- zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie;
- zabezpečiť dostatočnú odstupovú vzdialenosť stromovej vegetácie od elektrického vedenia;
- zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii / výsadba vetrolamov ,živých plotov ,aplikácia prenosných zábran /.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:

- podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody;
- zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodovej sieti obce;
- realizovať opatrenia na voči riziku lesných požiarov;
- podporovať a zabezpečovať zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok:

- podporovať a zabezpečiť udržiavanie a rozširovanie plôch s vegetáciou lesných spoločenstiev;
- zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu;

- zabezpečiť a podporovať infiltračnú kapacitu územia diverzifikovaním štruktúry krajinej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov na urbanizovaných plochách v zastavanom území;
- zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v obci;
- zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí;
- odtokové pomery usmerňovať pomocou drobných hydrotechnických opatrení;
- zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy (zasakovacie infiltračné pásy);
- podporovať a udržiavať sieť lesných ciest s účinnou protipovodňovou ochranou.

4. Vplyvy na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisií)

Strategický dokument nemá negatívne účinky na kvalitu ovzdušia v obci Beladice.

5. Vplyvy na vodné pomery

Návrh riešenia Územného plánu obce nemá priamy vplyv na vodné pomery, ale vytvára predpoklady pre ochranu inundačného územia vodných tokov a vytvára podmienky pre:

- prirodzené meandrovanie vodných tokov;
- pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia;
- dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe je potrebné v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia), akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, respektíve kontrolované vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky.

6. Vplyvy na pôdu- (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia)

Návrh riešenia ÚPN vytvára predpoklady na ochranu pôdy pred eróziou:

- realizovaním opatrení na postihnutých plochách ornej pôdy výmoľovou eróziou pomocou zasakovacích pásov;
- rešpektovaním jestvujúcich výmoľov a rigolov, ktoré súvisia s lesnými výmoľmi nad obcou v zalesnenej časti a budovaním navrhovaných rigolov v kritických ohrozených lokalitách;
- vytvoriť legislatívny sankčný nástroj na postihovanie občana – podnikateľa, ktorý kontaminuje pôdu v okolí svojho bydliska (divoké skládky a pod.);
- vyhodnocovanie dôsledkov stavebných zámerov na poľnohospodárskej pôde v rámci návrhu riešenia územného plánu obce Beladice riešiť v zmysle §13 zákona č. 220/2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.)

Návrh riešenia Územného plánu obce vytvára predpoklady na realizáciu navrhnutých ekostabilizačných opatrení a prispieje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia.

8. Vplyvy na krajinu

V návrhu riešenia je zachovaná súčasná krajinná štruktúra a využívanie krajiny a z tohto hľadiska nebude mať návrh riešenia na krajinu negatívny vplyv. Návrh rozvoja obce nebude mať dopad na časti krajiny, ktoré sú z krajinno - estetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Realizáciou navrhovaných opatrení a prvkov MÚSES sa vytvoria predpoklady pre ochranu súčasnej krajiny v riešenom území a zvýraznenie hodnotných typických článkov štruktúry krajiny. Medzi najvýznamnejšie krajinárske opatrenia patrí realizovanie prvkov MÚSES (podpora výsadby a dosadby vegetácie v extraviláne a intraviláne obce).

9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma (napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti), na územný systém ekologickej stability.

Podľa Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky (Správa CHKO Ponitrie) sa v katastrálnom území obce Beladice (Beladice, Pustý Chotár, Malé Chrást'any a Veľké Chrást'any) nenachádzajú žiadne veľkoplošné a maloplošné chránené územia národnej siete ako ani územia európskeho významu zo siete Natura 2000.

V zmysle Zmien a Doplňkov 1 UPR NK 2015 sa v území nachádza:

biokoridor regionálneho významu:

- potok Drevenica
- potok Bocegaj

biocentrum regionálneho významu - rozvojový zámer (k.ú. Mlyňany, k.ú. Vieska n/Žitavou a Slepčany, v tesnom kontakte s riešeným územím):

- vodná nádrž Tesárske Mlyňany

Návrh ÚPN obce Beladice rieši z hľadiska MÚSES návrh miestnych biokoridorov a biocentier:

navrhované biokoridory miestneho významu:

- potok Čakýň, Rybníček MBk1

navrhované biocentrá miestneho významu:

- vodná nádrž Beladice MBc1

Na miestnej úrovni - pri tvorbe územnoplánovacej dokumentácie obcí je Krajinno-ekologický plán dopĺňaný o návrh prvkov miestneho významu a o interakčné prvky, čím sa postupne vytvárajú podmienky pre zabezpečenie priestorovej ekologickej stability krajiny a tým zachovanie rôznorodosti podmienok a foriem života.

Okrem uvedených biokoridorov regionálneho a miestneho významu a jestvujúcich biokoridorov a biocentier, potenciál pre plnenie funkcie prvkov ÚSES majú:

- voľnokrajinársky park v Beladiciach (plošný interakčný prvok)
- voľnokrajinársky park v Pustom Chotári (plošný interakčný prvok)
- vinice - lokalita Világoš (plošný interakčný prvok)
- nelesná drevinná vegetácia Kišovské role (plošný interakčný prvok)
- navrhovaný melioračný topoľový porast k. ú. Malé Chrást'any (plošný interakčný prvok)
- líniová zeleň Kišovské role (líniový interakčný prvok)
- líniová zeleň (NDV) na hrebeni v lokalite Gačov (líniový interakčný prvok)
- líniová zeleň (NDV) v lokalite Baratská, Pri aleji a Starý mlyn (líniový interakčný prvok)

- líniová zeleň (lokalita Dolný Čakýň) (*líniový interakčný prvok*)

Návrh riešenia zabezpečuje ochranu a funkčnosť všetkých prvkov ÚSES. Rešpektuje RÚSES, vrátane navrhovaných ekostabilizačných opatrení, ako aj navrhovanej kostry prvkov MÚSES. Realizáciou navrhnutých opatrení a prvkov MÚSES sa vytvoria predpoklady pre stabilizáciu krajiny, ozelenenie scenérie a úpravu štruktúry krajiny.

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Návrh riešenia Územného plánu obce nemá priamy vplyv na kultúrne a historické pamiatky. Územnoplánovacia dokumentácia obce vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva a rešpektuje stanoviská Krajského pamiatkového úradu v Nitre č. j.: KPUNR-2015/22742-3/87149/U.

11. Vplyvy na archeologické náleziská

Návrh riešenia ÚPN obce Beladice neovplyvní výskyt archeologických lokalít, ale stanovuje spôsob ako postupovať v prípade nálezov. Územnoplánovacia dokumentácia obce vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie archeologických lokalít nálezísk a rešpektuje stanoviská Krajského pamiatkového úradu v Nitre č. j.: KPUNR-2015/22742-3/87149/U.

V obci je známy výskyt archeologických lokalít (vid'. kapitola C II.10.).

12. Vplyvy na významné paleontologické a geologické lokality

Riešené územie spadá do CHLÚ "Beladice (33) - lignit" (vid'. kapitola B I.3.)
Návrh riešenia Územného plánu obce nemá priamy vplyv na významné geologické lokality. Územnoplánovacia dokumentácia rešpektuje chránené ložiskové územie.

13. Iné vplyvy

Návrh riešenia Územného plánu obce nemá žiadne iné vplyvy.

14. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Za očakávané vplyvy v poradí z hľadiska ich významnosti v území možno považovať:

1. eliminácia ohrozovania územia povodňami, prívalovými vodami a pôdnou eróziou (+)
2. eliminácia zaťaženia obytného územia hlukom, vibráciami, exhalátmi a dopravnou nehodovosťou. Prenesenie dopravnej záťaže na cestu R1 .(+)
3. zvýšenie kvality a pohody života obyvateľov realizovaním regulatívov územného rozvoja(+)
4. skvalitnenie obytného prostredia obce a zvýšenie jej atraktivity realizovaním zásad urbanistickej kompozície (+)
5. skvalitnenie životného prostredia - eliminácia ohrozovania spodných vôd nekontrolovateľne odvádzanými odpadovými vodami, skvalitnenie nakladania s odpadom (+)
6. skvalitnenie prírodného prostredia riešeného územia rešpektovaním prvkov ÚSES (+)
7. zábery poľnohospodárskeho pôdneho fondu (-)

Z komplexného posúdenia riešenia Návrhu Územného plánu obce vyplýva, že nemá žiadne negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov obce, ale naopak navrhovanými

opatreniami limitmi a regulatívmi, obmedzeniami a odporúčaniami sa stanovujú podmienky pre zlepšenie s pozitívnym vplyvom. V územnom pláne sa určuje využitie potenciálu územia na zabezpečenie rozvoja vo všetkých jeho funkčných požiadavkách s ohľadom na vytvorenie predpokladov pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, technickej vybavenosti, rekreácie, športu, zelene a v menšej miere výroby.

Územný plán rieši environmentálne problémy návrhom kompletizácie splaškovej kanalizácie (rozvojové lokality), zberového dvora druhotných surovín s triedením, separovaním komunálneho odpadu a kompostárňou. Rieši zásobovanie energiami, odstránenie dopravných závad a dopravné sprístupnenie hlavne novo - navrhovaných lokalít. Územný plán v návrhoch rieši protierózne a protipovodňové opatrenia. Realizáciou navrhovaných opatrení a prvkov MÚSES sa vytvoria predpoklady pre stabilizáciu prírodných hodnôt, atraktívnu prírodnú scenériu, úpravu štruktúry krajiny a zvýšenie ekologickej stability riešeného územia.

Pri spracovaní návrhu územnoplánovacej dokumentácie boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy, uplatňujúce sa v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia.

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

- v rámci daných možností zaviesť územnopriestorovú segregáciu jednotlivých funkcií/bývanie, výroba ,rekreácia, vybavenosť...../;
- rešpektovať platné ochranné a bezpečnostné pásma;
- neurbanizovať potenciálne záplavové územia.

V oblasti environmentálnej a dopravnej infraštruktúry:

- dobudovanie splaškovej kanalizácie v nových rozvojových lokalitách a iniciovať proces pripojenia všetkých domácností a firiem na obecnú kanalizáciu;
- zlepšovanie vodohospodárskych pomerov na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov za extrémnych situácií ako povodňových, tak aj v období sucha;
- zlepšenie dopravného systému obce - odstránenie dopravných závad na nadradenej cestnej sieti aj na miestnych komunikáciách, dobudovanie siete peších komunikácií a plôch a cyklistických ciest;
- realizovať také dopravné riešenia, ktoré budú ekologické, ohľaduplné voči zdraviu obyvateľstva a zároveň ekonomické.

V oblasti odpadového hospodárstva:

- uprednostniť minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických a legislatívnych nástrojov;
- rozšíriť separovaný zber úžitkových zložiek z komunálneho odpadu, vrátane separácie problémových látok.

V oblasti ekostabilizačných opatrení:

- zvýšenie ekologickej stability riešeného územia;

- zabezpečenie v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieróznou ochranu pôdy uplatnením prvkov ÚSES a to najmä biokoridorov, odstránenie pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov ÚSES;
- skoordinovalie všetkých rozvojových zámerov s princípom trvalo udržateľného rozvoja obce;
- zabezpečenie nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného ÚSES, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na národnej, regionálnej a lokálnej, čo na území znamená venovať pozornosť predovšetkým:
- zabezpečiť, aby podmáčané územia s ornou pôdou boli upravené na trvalé trávne porasty, resp. zarastené vlhkomilnou vegetáciou
- rešpektovať všetky kategórie chránených území a ich ochranné pásma v zmysle platnej legislatívy.

V. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie

Územnoplánovacia dokumentácia územný plán obce Beladice - návrh riešenia vychádza z prieskumov a rozborov, ktoré analyzovali stav životného prostredia a problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny. V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie sa použili tieto hlavné východiskové materiály a zdroje informácií :

- Zmeny a doplnky 1 - Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja (r.2015);
- Prieskumy a rozbor ÚPN obce Beladice 04-06 /2016;
- Zadanie ÚPN obce Beladice, schválené na zasadnutí Obecného zastupiteľstva v Beladiciach dňa 26.8.2015 č. uznesenia: 41/2015;
- Návrh ÚPN obce Beladice 10/2016;
- PHSR obce Beladice 2015 -2020
- Atlas krajiny SR, 2002
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Nitra
- Detailná charakteristika pôdných typov Slovenska

Samotný návrh územného plánu obce nemá priamy vplyv na životné prostredie, ale prostredníctvom regulatívov, limitov obmedzení, usmernení vytvára predpoklady na cieľavedomý primeraný a proporčný rozvoj tohto špecifického priestoru, ktorý je založený na princípe udržania a skvalitňovania životného prostredia. Riešenie vychádza z prieskumov a rozborov a krajinno-ekologického plánu pre riešenie územnoplánovacej dokumentácie, ktorý analyzuje stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny a dopĺňa ÚSES.

Na základe týchto informácií sa koncipovali jednotlivé oblasti záujmu, vstupy a výstupy, vyplývajúce z požiadaviek, charakteristika životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

V procese hodnotenia územnoplánovacej dokumentácie boli použité všeobecne známe informácie o území publikované napr. na internetových portáloch (kataster portál, pôdny portál, enviroportál, SHMÚ, PHSR obce Beladice 2015 - 2020) ako aj všeobecne záväzné právne predpisy. Údaje o súčasnom stave životného prostredia a zdravia boli získané v rámci prieskumov a rozborov ÚPN obce Beladice.

Na základe týchto údajov boli skoncipované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

Zo záverov správy je možné konštatovať, že realizáciou návrhu riešenia územného plánu obce a stanovením navrhnutých regulatívov dôjde k stabilizácii prvkov ÚSES v rámci katastra obce a zlepšeniu celkového stavu životného prostredia a kvality života obyvateľov obce.

VI. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Pri vypracovaní správy o vplyve ÚPN obce na životné prostredie sa vychádzalo z faktu, že územnoplánovacia dokumentácia vychádza z princípov trvalo udržateľného rozvoja obce a na základe špecifickej analýzy, ktorá bola vypracovaná v stupni: Prieskumy a rozboru a v časti: Zadanie, pred samotným riešením návrhu územného plánu obce. Neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní správy môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvu na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi. Uvedené neurčitosti a nedostatky nie sú zásadného charakteru a všetky podstatné okolnosti pre posúdenie návrhu územného plánu obce Beladice boli v správe o hodnotení vplyvu na životné prostredie zohľadňované.

VII. Všeobecne záverečné zhrnutie

Územný plán obce Beladice - návrh sa vypracoval podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 55/2001 Ministerstva životného prostredia SR o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Pri vypracovaní návrhu ÚPN obce Beladice bola rešpektovaná záväzná časť

Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja bol schválený uznesením č. 113/2012 na 23. riadnom zasadnutí Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, konaného dňa 14. mája 2012 a záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.2/2012 zo dňa 14. mája 2012. Dokument nadobudol účinnosť dňom 29.mája 2012.

Zastupiteľstvo Nitrianskeho samosprávneho kraja na 16. riadnom zasadnutí, konanom dňa 20. júla 2015, uznesením č. 111/2015 schválilo „Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – Zmeny a doplnky č. 1“.

Spracovávaný územný plán obce Beladice bude predstavovať komplexný, ucelený rozvojový dokument obce, ktorý v dlhodobom horizonte umožní primeraný rozvoj bývania, občianskej a technickej vybavenosti, aktivít v oblasti športu a rekreácie, výroby a podnikania, ako aj rozvoj zamestnanosti pri rešpektovaní všetkých limitujúcich faktorov ako sú ochranné pásma, ochrana prírody, archeologické lokality, kultúrne a historické danosti a prvky ÚSES. Upozorňuje na škodlivé vplyvy v oblasti životného prostredia, poškodzujúce prírodu a krajinu. Prináša riešenie a vytvára územné predpoklady pre skvalitnenie jednotlivých zložiek životného prostredia a revitalizáciu prírodného prostredia.

Spôsob plnenia špecifických požiadaviek

- Strategický dokument riešiť v súlade s Územným plánom veľkého územného celku Nitrianskeho kraja v znení jeho neskorších zmien a doplnkov, v rámci ktorých je potrebné rešpektovať najmä ustanovenia záväznej časti.

Akceptované - vid'. textová časť Návrh ÚPN obce Beladice kapitola B2.

- Zabezpečiť ochranu pamiatkového fondu archeologických nálezov a situácií archeologických nálezísk v obci, na základe poskytnutých podkladov k spracováanej územnoplánovacej dokumentácie ako neoddeliteľnej súčasti ochrany kultúrnych hodnôt obce.

Akceptované - vid'. kapitola C II. 10; vid'. výkres č.2, č.5a, č.5b.

- Zabezpečiť ochranu zistených a predpokladaných výhradných ložísk a navrhnúť riešenie, ktoré je z hľadiska ochrany a využitia nerastného bohatstva a ďalších verejných záujmov najvýhodnejšie s vyznačením hranice chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.

Akceptované - vid'. kapitola B I.3; vid'. výkres č.2 a č.4.

- Nevyužívať priestor v blízkosti chráneného ložiskového územia a dobývacieho priestoru na obytné, prípadne rekreačné účely.

Brané na vedomie - Väčšia časť katastrálneho územia spadá do "CHLÚ Beladice", vid'. kapitola B I.3, vid'. výkres č.2 a č.4.

- Dostatočne zohľadniť územia, na ktorých sa nachádzajú environmentálne záťaže - sanované, rekultivované lokality.

Akceptované - vid'. kapitola B II. 2; vid'. výkres č.2 a č.4.

- Rešpektovať, že predmetné územie spadá do stredného radónového rizika, čo môže negatívne ovplyvniť ďalšie možnosti využitia územia. Ministerstvo podľa § 20 ods. 3 geologického zákona, výskyt stredného radónového rizika vymedzuje ako riziko stavebného využitia územia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č.355/2007 Z.z. a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z..

Akceptované - vid'. kapitola B II.4; vid'. výkres č.4.

- V celom rozsahu rešpektovať požiadavky a pripomienky MDVRR SR, doručené listom č. 28518/2015/B211-SAZEÚ/79238 zo dňa 10.12.2015.

- Rešpektovať a náležite zohľadniť pripomienky Okresného úradu Zlaté Moravce, odbor starostlivosti o životné prostredie č. OU-ZM-OSZP-2015/001880-06 VJ zo dňa 09.12.2015.

- Rešpektovať požiadavky ŠOP SR, Správa CHKO Ponitrie:

- v k.ú. Malé Chrástany severne od zastavaného územia je potrebné obnoviť topoľový porast, ktorý v minulosti pôsobil melioračne a v súčasnej dobe sa jeho absencia prejavuje trvalým zamokrením dotknutej plochy ako aj okolitých pozemkov.
- pri návrhu územnoplánovacej dokumentácie obce je zároveň potrebné v maximálnej miere zachovať existujúcu mimolesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine (remízy, sprievodnú drevinovú vegetáciu vodných tokov a ciest).
- v miestach jej absencie je potrebné túto drevinovú vegetáciu doplniť s použitím pôvodných druhov, vhodných na príslušné stanovisko.

Akceptované - vid'. kapitola B I. 5; vid'. výkres č.2., č.8a a č.8b.

- Rešpektovať požiadavky obce Neverice a obce Jelenec o zapracovaní spoločnej ČOV do územného plánu pre obce, združené do Združenia obcí MIKROREGIÓN "Podtríbečie - Drevenica".

Akceptované - vid'. kapitola B I. 2; vid'. výkres č.2, č.10a a č.10b.

VIII. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)

Ing.arch.Peter Mizia – architekt

IX. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

- Prieskumy a rozborý ÚPN obce Beladice, 04-06 /2016
- Zadanie ÚPN obce Beladice, 08/2015
- Návrh ÚPN obce Beladice, 10/2016

X. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

Starosta obce Beladice: Miroslav Lisy

Beladice 31.10.2016